

**ՀՀ ԱՐՄԱՎԻՐԻ ՄԱՐԶԻ ՎԱՂԱՐՇԱՊԱՏ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԷԶՄԻԱԾԻՆ
ՔՆԱԿԱՎԱՅՐԻ ՄԱՆՈՒՇՅԱՆ ՓՈՂՈՑ 4/5 ՀԱՍՑԵՈՒՄ ԳՏՆՎՈՂ
ՇԵՆՔԻ ՎԵՐԱԿԱՌՈՒՑՄԱՆ**

**ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
(Լրամշակված տարբերակ)**

Նախաձեռնող՝ Գևորգ Սահակյան

ՇՄԱԳ հաշվետվության մշակող՝ «Էկոնոմ Էկո» ՍՊԸ

ԵՐԵՎԱՆ 2025

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	4
2. ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄՄԱՆ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՀԻՄՔԵՐԸ.....	5
3. ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՇՄԱԳ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ	10
4. ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅԱՆ ՄՇԱԿՄԱՆ ՀԻՄՔԵՐԸ, ՆԱԽԱԶԵՌՆՈՂԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ, ԳՏՆՎԵԼՈՒ ՎԱՅՐԸ ԵՎ ՆՊԱՏԱԿԸ	
11	
5. ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԵՆԹԱԿԱ ՏԱՐԱԾՔԻ ԵՎ ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ.....	11
5.1 Ենթակա տարածքի նկարագիրը.....	11
5.2 Շրջակա միջավայրի բնութագրերը.....	12
5.2.1. Աշխարհագրական դիրքը, ռելիեֆը.....	12
5.2.2. Սեյսմիկա և երկրաբանություն	12
5.2.3. Կլիմա և օդային ավազան	13
5.2.4. Ջրային ռեսուրսներ.....	17
5.2.5. Հողային ռեսուրսներ.....	18
5.2.6. Կենսաբազմազանություն	18
5.2.7. Հատուկ պահպանվող տարածքներ և բնության հուշարձաններ	20
5.2.8. Պատմամշակութային հուշարձաններ.....	21
5.2.9. Սոցիալ-տնտեսական հարցեր	21
6. ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ, ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ-ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ԼՈՒԾՈՒՄՆԵՐԸ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՇԱՀԱԳՈՐԾՄԱՆ ՓՈԽԼԵՐՈՒՄ	23
6.1. Շահագործման փուլ.....	23
6.2. Շինարարության փուլ	28
6.3. Բարեկարգում և կանաչապատում	32
7. ՕԳՏԱԳՈՐԾՎՈՂ ԲՆԱՌԵՍՈՒՐՄՆԵՐ ԵՎ ՆՅՈՒԹԵՐ	32
7.1. Ջրօգտագործում	32
7.2. Շինարարական նյութեր	33

8. ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԿԱՆԽԱՏԵՍՎՈՂ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	34
8.1. Օդային ավազանի վրա ազդեցություն	34
8.2. Ջրային ռեսուրսների վրա ազդեցություն	35
8.3. Հողային ռեսուրսների վրա ազդեցություն	35
8.4. Թափոնների առաջացում և կառավարում	35
8.5. Աղմուկի և թրթռումների ազդեցություն	36
8.6. Էներգախնայողության ու էներգաարդյունավետության միջոցառումներ	39
8.7. Ազդեցություն պատմամշակութային հուշարձանների վրա	39
8.8. Աշխատանքի անվտանգություն	40
9. ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ	41
9.1. Շրջակա միջավայրի պահպանություն և մեղմացնող միջոցառումները	41
9.2. Մոնիտորինգ	42
10. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ	43
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱՆՑՄԱՆ ՎԿԱՅԱԿԱՆ	44
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ՏԱՐԱԾՔԻ ԻՐԱԴՐԱՅԻՆ ՍԽԵՄԱ	46
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՆԱԽԱԳԾՄԱՆ ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	47
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԵԶԻ ԳԼԽԱՎՈՐ ՀԱՏԱԿԱԳԻԾԸ	51
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5. ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՊԼԱՆ	52
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6. ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ՄՈՆԻՏՈՐԻՆԳԻ ՊԼԱՆ	61
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 7. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԼՍՈՒՄՆԵՐԻ ՆՅՈՒԹԵՐ ԵՎ ԱՎԱԳԱՆՈՒ ՈՐՈՇՈՒՄ	64
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 8. ՊԵՏԱԿԱՆ ՏՈՒՐՔԻ ՎՃԱՐՄԱՆ ԱՆԴՈՐՐԱԳԻՐ	70

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Ծրագրի նպատակը	ՀՀ Արմավիրի մարզի Վաղարշապատ համայնքի չգործող նախկին մշակույթի տան վերակառուցում՝ մանկապարտեզի
Նախաձեռնող	քաղաքացի Գևորգ Սահակյան
Նախաձեռնողի կոնտակտային տվյալներ	հեռ.՝ +374 77 04 44 41 էլ. հասցե՝ 077044441@mail.ru
ՇՄԱԳ հաշվետվության մշակող՝	«Էկոնոմ Էկո» ՍՊԸ, հեռ.՝ +374 94427523 էլ. հասցե՝ economecoeia@gmail.com
Կառուցապատվող տարածքի գտնվելու վայրը	Արմավիրի մարզ, Վաղարշապատ համայնք, ք. Էջմիածին, Մ.Մանուշյան փ. 4/5
Հողամասի մակերեսը	0.311 հա

2. ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄՄԱՆ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՀԻՄՔԵՐԸ

Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին օրենսդրությունը բաղկացած է ՀՀ Սահմանադրությունից, Հայաստանի Հանրապետության մասնակցությամբ միջազգային պայմանագրերից, «Շրջակա միջավայրի ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենքից և դրանից բխող ենթաօրենսդրական ակտերից, բնապահպանության ոլորտին առնչվող օրենքներից:

Քաղաքաշինության ոլորտի համար առավել կիրառելի ազգային բնապահպանական քաղաքականությունները և օրենսդրական կարգավորիչ հիմքերը ներկայացված են ստորև.

- **ՀՀ Սահմանադրություն (2015).** ըստ 10-րդ հոդվածի՝ ՀՀ ընդերքը և ջրային ռեսուրսները հանդիսանում են պետության բացառիկ սեփականությունը, իսկ ըստ հոդված 12-ի՝ պետությունը խթանում է շրջակա միջավայրի պահպանությունը, բարելավումը, վերականգնումը և բնական պաշարների ողջամիտ օգտագործումը՝ հաշվի առնելով կայուն զարգացման սկզբունքները և պատասխանատվությունն ապագա սերունդների առջև: Հոդված 12-ի 2-րդ կետը սահմանում է, որ յուրաքանչյուր ոք պարտավոր է հոգ տանել շրջակա միջավայրի պահպանության մասին:
- **«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենքը (2014)** կարգավորում է Հայաստանի Հանրապետությունում ռազմավարական էկոլոգիական գնահատման, շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման, անդրսահմանային ազդեցության գնահատման, շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության պետական փորձաքննության, հանրության ծանուցման, հանրային լուսմների իրականացման, պետական փորձաքննական եզրակացության տրամադրման, ուժը կորցնելու, շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման, փորձաքննության և նախատեսվող գործունեության իրականացման գործընթացներում նախաձեռնողների իրավունքների ու պարտականությունների հետ կապված հարաբերությունները:
- **«ՀՀ հողային օրենսգիրք» (2001)** կարգավորում է պետական, այդ թվում՝ տարբեր նպատակային նշանակության (գյուղատնտեսական, շինարարական, արդյունաբերական և այլ նպատակներով) հողերի օգտագործման, պաշտպանության և վարչարարության հարցերը:
- **«Հողերի օգտագործման և պահպանման նկատմամբ վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենքը (2008)** սահմանում է հողերի արդյունավետ օգտագործման և պահպանման, հողային օրենսդրության պահանջների կատարման նկատմամբ վերահսկողության իրականացման խնդիրները, ձևերը, վերահսկողություն

իրականացնող մարմինները, ստուգող և ստուգվող անձանց իրավունքներն ու պարտականությունները, ստուգումների իրականացման կարգերը:

- **«ՀՀ Ջրային օրենսգիրք» (2002)** կարգավորում է ջրի օգտագործման, պահպանության և սպասարկման հարցերը:
- **«Ջրի ազգային քաղաքականության հիմնադրույթների մասին» ՀՀ օրենքը (2005)** սահմանում է ջրի ազգային քաղաքականությունը ջրային ռեսուրսների կայուն կառավարման, ջրային ռեսուրսների օգտագործման և պահպանության գերակայությունների, ջրային ռեսուրսների հաշվառման, գնահատման, առաջարկի և պահանջարկի ձևավորման և ջրավազանային կառավարման հետ կապված հարաբերությունների ուղղություններով:
- **«ՀՀ Ջրի ազգային ծրագրի մասին» ՀՀ օրենքը (2006)** կարգավորում է ջրի ազգային ծրագրի սահմանման և իրականացման հետ կապված հարաբերությունները՝ ընդգրկելով ազգային ջրային պաշարի, ռազմավարական ջրային պաշարի, օգտագործելի ջրային ռեսուրսների գնահատականները, ջրերի նկատմամբ առաջարկը և պահանջարկը, ջրային բնագավառի պահպանման և զարգացման հիմնական խնդիրները և հեռանկարները:
- **«Թափոնների մասին» ՀՀ օրենքը (2004)** կարգավորում է թափոնների հավաքման, փոխադրման, պահման, մշակման, օգտահանման, հեռացման, ծավալների կրճատման և դրանց հետ կապված այլ հարաբերությունների, ինչպես նաև մարդու առողջության և շրջակա միջավայրի վրա բացասական ազդեցության կանխարգելման իրավական և տնտեսական հիմքերը:
- **«Մթնոլորտային օդի պահպանության մասին» ՀՀ օրենքը (ընդունված 1994թ. և լրամշակված 2022թ.)** կարգավորում է մթնոլորտային օդի պահպանության իրավական և կազմակերպական հիմքերը՝ ուղղված մթնոլորտային օդի որակի պահպանությանը, մարդու առողջության և շրջակա միջավայրի համար բարենպաստ մթնոլորտային օդի որակի ապահովման նպատակով՝ մթնոլորտային օդի պահպանության բնագավառում հասարակական հարաբերությունները:
- **«Բնապահպանական վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենքը (2005)** կարգավորում է ՀՀ-ում պետական վերահսկողության կազմակերպումը տնտեսվարող սուբյեկտների կողմից բնապահպանական օրենսդրության և ՇՄԱԳ փորձագիտական եզրակացության պահանջների կատարման վերաբերյալ:
- **«Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենքը (2000)** կարգավորում է տնտեսական գործունեության վերահսկողության ստուգայցերի իրականացման արարողակարգերը:
- **«Քաղաքաշինության մասին» ՀՀ օրենքը (1998)** սահմանում է Հայաստանի Հանրապետությունում քաղաքաշինական գործունեության հիմնադրույթները և կարգավորում այդ գործունեության հետ կապված հարաբերությունները:

- **«Քաղաքաշինության բնագավառում իրավախախտումների համար պատասխանատվության մասին» ՀՀ օրենքը (1999)** սահմանում է Հայաստանի Հանրապետությունում իրավաբանական անձանց քաղաքաշինության բնագավառում իրավախախտումների համար պատասխանատվության ենթարկելու իրավական հիմքերը՝ քաղաքաշինական գործունեության բոլոր փուլերում քաղաքացիների, հասարակության ու պետության շահերը պաշտպանելու, օրենսդրական ակտերի, ստանդարտների ու կանոնների պահանջների կատարումն ապահովելու նպատակով:
- **«Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների ու պատմական միջավայրի պահպանության և օգտագործման մասին» ՀՀ օրենքը (1998)** սահմանում է իրավական և քաղաքական հիմքեր ՀՀ-ում մշակութային և պատմական հուշարձանների օգտագործման համար և կարգավորում է հարաբերությունները պահպանության և օգտագործման միջև: Այն նկարագրում է նոր հուշարձանի հայտնաբերման դեպքում կիրառվող ընթացակարգերը, սահմանում է հուշարձանների պետական գրանցման կանոնները, դրանց շուրջ պահպանման գոտու գնահատումը և պատմամշակութային արգելավայրերի ստեղծումը:
- **«Բնության հատուկ պահպանվող տարածքների մասին» ՀՀ օրենքը (2006)** սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության համալիր կամ առանձին բնական օբյեկտների, ինչպես նաև բնության հատուկ պահպանվող տարածքների էկոհամակարգերի զարգացման, վերականգնման, պահպանման, վերարտադրության և օգտագործման իրավական հիմքերը և պետական քաղաքականության հարաբերությունները:
- **«Բուսական աշխարհի մասին» ՀՀ օրենքը (1999)** սահմանում է ՀՀ պետական քաղաքականությունը բուսական աշխարհի պահպանման, պաշտպանության, օգտագործման և վերարտադրության ոլորտներում: Օրենքը սահմանում է բուսական աշխարհի պետական գույքագրման և պետական մշտադիտարկման իրականացման նպատակները, բուսական աշխարհի Կարմիր գրքի կազմման պահանջները և մոտեցումները, բուսական աշխարհի օգտագործման պայմանները, օգտագործման իրավունքից զրկելու պայմանները, բուսական աշխարհի պահպանման դրույթները և տնտեսական գործիքները բուսական աշխարհի ռեսուրսների կայուն օգտագործման և մշտադիտարկման համար:
- **«Կենդանական աշխարհի մասին» ՀՀ օրենքը (2000)** սահմանում է ՀՀ պետական քաղաքականությունը կենդանական աշխարհի պահպանման, օգտագործման և վերարտադրության ոլորտներում: Օրենքը սահմանում է կենդանական աշխարհի ուսումնասիրությունների, պետական մշտադիտարկման, պետական գույքագրման նպատակները, կենդանական աշխարհի Կարմիր գրքի կազմման սկզբունքները, կենդանատեսակների օգտագործման պայմանները,

օգտագործման իրավունքից զրկելու հիմքերը, կենդանիների պահպանման դրույթները և կենդանական աշխարհի ռեսուրսների կայուն օգտագործման և մշտադիտարկման տնտեսական գործիքները:

- **«Սեյսմիկ պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենքը (2002)** սահմանում է ՀՀ սեյսմիկ պաշտպանության բնագավառի կազմակերպման հիմնադրույթները և կարգավորում է դրա հետ կապված հարաբերությունները:
- **ՀՀ Կառավարության որոշում N 121-Ն (2003)** «Հայաստանի Հանրապետությունում վտանգավոր թափոնների գործածության գործունեության լիցենզավորման կարգը հաստատելու մասին». սահմանում է ՀՀ-ում վտանգավոր թափոնների գործածության գործունեության լիցենզավորման պայմանները և կարգավորվում է դրա հետ կապված հարաբերությունները:
- **ՀՀ կառավարության N 1343-Ն որոշում (14.09.2006)** «Թափոնների հաշվառման, գոյացման, հեռացման (ոչնչացման, վնասագերծման, տեղադրման) և օգտահանման կարգը սահմանելու մասին»:
- **ՀՀ Կառավարության որոշում N 1059-Ա (25.09.2014)** «Բնության հատուկ պահպանվող տարածքների ռազմավարությունը, պահպանության և ռազմավարության բնագավառում պետական ծրագիրը և միջոցառումները հաստատելու մասին» հաստատում է ՀՀ բնության հատուկ պահպանվող տարածքների ռազմավարությունը, պահպանության և օգտագործման բնագավառում պետական ծրագիրը՝ համաձայն հավելվածի 1-ի և Հայաստանի բնության հատուկ պահպանվող տարածքների պահպանության և օգտագործման բնագավառի 2014-2020 թվականների պետական ծրագրի միջոցառումները՝ համաձայն N 2 հավելվածի:
- **ՀՀ կառավարության N 1404-Ն որոշում (02.11.2017)** «Հողի բերրի շերտի հանման նորմերի որոշմանը և հանված բերրի շերտի պահպանմանն ու օգտագործմանը ներկայացվող պահանջները սահմանելու և ՀՀ կառավարության 20.07.2006.N 1026-Ն որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին»
- **ՀՀ կառավարության N781-Ն որոշում (31.07.2014)** «ՀՀ բուսական աշխարհի օբյեկտների պահպանության և բնական պայմաններում վերարտադրության նպատակով դրանց օգտագործման կարգը սահմանելու մասին»
- **ՀՀ կառավարության N 385-Ն որոշում (15.03.2007)** «ՀՀ Պետական սեփականություն համարվող և օտարման ոչ ենթակա պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների պետական ցուցակը հաստատելու մասին»
- **ՀՀ կառավարության որոշում 967-Ն ՀՀ (14.08.2008)** «Բնության հուշարձանների ցանկը հաստատելու մասին»
- **ՀՀ կառավարության որոշում N 71-Ն (29.01.2010)** «Հայաստանի Հանրապետության կենդանիների Կարմիր գիրքը հաստատելու մասին»

- **ՀՀ կառավարության որոշում N72-Ն (29.01.2010)** «Հայաստանի Հանրապետության բույսերի Կարմիր գիրքը հաստատելու մասին»
- **ՀՀ կառավարության որոշում 596-Ն (19.03.2015)** ՀՀ-ում «Կառուցապատման նպատակով թույլտվությունների և այլ փաստաթղթերի տրամադրման կարգը հաստատելու և ՀՀ կառավարության մի շարք որոշումներ ուժը կորցրած ճանաչելու մասին»
- **ՀՀ կառավարության որոշում N2343-Ն (28.12.2023)** «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2014 թվականի նոյեմբերի 19-ի N 1325-Ն որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու մասին»:
- **ՀՀ տարածքային կառավարման և արտակարգ իրավիճակների նախարարի հրաման N-1243-Ն (30.09.2015)** «Սեյսմիկ պաշտպանության բնագավառի հատուկ և կարևոր նշանակության օբյեկտները սահմանելու մասին»
- **ՀՀ քաղաքաշինության կոմիտեի նախագահի հրաման N 102-Ն (28.12.2020)** ՀՀՇՆ 20.04-2020 «Երկրաշարժադիմացկուն շինարարության նախագծման նորմեր» շինարարական նորմերը հաստատելու և ՀՀ քաղաքաշինության նախարարի 2006 թվականի փետրվարի 3-ի N 24-Ն հրամանն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին
- **ՀՀ առողջապահության նախարարի հրաման N 12-Ն (28.03.2017)** «Հանրակրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատություններին ներկայացվող պահանջներ» N 2.2.4-016-17 սանիտարական կանոնները և նորմերը հաստատելու և Հայաստանի Հանրապետության առողջապահության նախարարի 2002 թվականի փետրվարի 11-ի N 82 հրամանն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին
- **ՀՀ առողջապահության նախարարի հրաման N15-Ն (19.09.2012)** «Կազմակերպություններում աշխատողների սանիտարակենցաղային շենքերի» N2.2.8-003-12 սանիտարական կանոնները և նորմերը հաստատելու մասին»
- **ՀՀ քաղաքաշինության կոմիտեի նախագահի հրաման N 103-Ն ՀՀՇՆ31-03.01-2014 «Հանրակրթական նշանակության շենքեր» շինարարական նորմերը հաստատելու մասին»**
- **ՀՀ քաղաքաշինության կոմիտեի նախագահի հրաման N 43-Ա (05.04.2018)** «Բնակչության սակավաշարժ խմբերի և հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար շենքերի և շինությունների մատչելիության ապահովման նախագծման կանոնների հավաքածուին հավանություն տալու մասին»
- **ՀՀ կառավարության որոշում N 438 (20.04.2002)** «Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների պետական հաշվառման, ուսումնասիրման, պահպանության, ամրակայման, նորոգման, վերականգնման և օգտագործման կարգ հաստատելու մասին»

3. ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՇՄԱԳ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման նպատակն է բացահայտել նախատեսվող գործունեության իրականացման ընթացքում կանխատեսվող բնապահպանական ազդեցությունները (շրջակա միջավայրը աղտոտող վնասակար նյութեր, թափոններ և այլ գործոններ), վերլուծել ու գնահատել դրանք, ցույց տալ, որ հնարավոր բացասական ազդեցությունների կանխարգելման, չեզոքացման և/կամ նվազեցման համար նախատեսված են անհրաժեշտ միջոցառումները: Գնահատման նպատակն է նաև նույնականացնել հնարավոր սոցիալական ազդեցությունները և օգուտները:

Նախատեսվող գործունեության ՇՄԱԳ հաշվետվությունն իրականացվել է ՀՀ օրենսդրության, մեթոդական և կարգավորող ընթացակարգերի պահանջներին համապատասխան, որում օգտագործվել են հետևյալ տեղեկատվական աղբյուրները.

- նախատեսվող գործունեության աշխատանքային նախագիծը և դրա իրականացման համար հիմք հանդիսացող փաստաթղթերը,
- նախատեսվող գործունեության տարածքում դաշտային այցերի ընթացքում հավաքագրված տվյալներն ու տեղեկատվությունը,
- տվյալ տարածքի վերաբերյալ վերլուծությունները, քարտեզները, լուսանկարները:

Գործունեության շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության փուլում իրականացվել են հետևյալ աշխատանքները.

- աշխատանքային նախագծի հիման վրա նախատեսվող գործունեության շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվության մշակում,
- շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվության վերաբերյալ հանրային քննարկումների անցկացում,
- բնապահպանական փորձաքննության նպատակով նախատեսվող գործունեության ՇՄԱԳ հաշվետվության ներկայացում (ներառյալ՝ հանրային լսումների արձանագրությունն ու մասնակիցների ցանկը) Շրջակա միջավայրի նախարարության «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ:

4. ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅԱՆ ՄՇԱԿՄԱՆ ՀԻՄՔԵՐԸ, ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՂԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ, ԳՏՆՎԵԼՈՒ ՎԱՅՐԸ ԵՎ ՆՊԱՏԱԿԸ

Սույն հաշվետվությունը մշակված է Արմավիրի մարզի, Վաղարշապատ համայնքի, Էջմիածին բնակավայրի Մանուշյան փ. 4/5 հասցեում գտնվող, չգործող նախկին մշակույթի տունը մանկապարտեզի վերակառուցելու համար: Նախատեսվող գործունեության նախաձեռնողն է հանդիսանում քաղաքացի Գևորգ Սահակյանը:

Նախատեսվող գործունեությունն իրականացվելու է քաղաքացի Գևորգ Բաբկենի Սահակյանին անհատույց օգտագործման տրված հողամասի սահմաններում:

Նախագծի մշակման համար հիմք են հանդիսացել.

1. Անշարժ գույքի իրավունքի գրանցման N 30052025-04-0036 վկայականը,
2. Արմավիրի մարզի Վաղարշապատ համայնքի ղեկավարին փոխարինող առաջին տեղակալի կողմից 05.06.2025թ. տրված N ՆԹ-4253-25 նախագծման թույլտվությունը,
3. 2025թ. «Հայր և որդի Տիտիգյաններ» ՍՊԸ-ի կողմից նախատեսվող գործունեության տեղամասի համար իրականացված ինժեներաերկրաբանական հետազոտություններն ու համապատասխան եզրակացությունը,
4. ՀՀ ում գործող օրենքներն ու նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերը,
5. Պատվիրատուի առաջադրանքը՝ պայմանավորված համապատասխան հատակագծային ու ծավալատարածական լուծումներով:

5. ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԵՆԹԱԿԱ ՏԱՐԱԾՔԻ ԵՎ ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ

5.1 Ենթակա տարածքի նկարագիրը

Նախատեսվող գործունեության տարածքը գտնվում է ՀՀ Արմավիրի մարզի Վաղարշապատ համայնքի Էջմիածին քաղաքի Մ. Մանուշյան փ. 4/5 հասցեում:

Հողամասի մակերեսը կազմում է 0.311 հա՝ համաձայն անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման վկայականի (կադաստրային ծածկագիր՝ 04-002-0840-0028): Անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման վկայականը ներկայացված է հավելված 1-ում:

Նախատեսվող գործունեության տարածքում գտնվում է 378 մ² մակերեսով մշակույթի տունը և 34.6 մ² մակերեսով հարթակ: Մշակույթի տունը գտնվում է կիսաքանդ վիճակում, տվյալ աշխատանքային նախագծով նախատեսվում է մշակույթի տունը վերակառուցել երկհարկանի մանսարդային հարկով մանկապարտեզի: Շինությունը կառուցված է 600 մմ միդիս շարվածքի պատերով:

Առկա բացվածքներում բացակայում են դռները և պատուհանները, մասամբ վնասված են արտաքին պատերը, քիվերը և ներքին պատերի մակերևույթը: Վերակառուցվող կառույցը նախատեսվում է կազմակերպել միաձույլ երկաթ բետոնե կարկասային համակարգով, ծածկերը միաձույլ ե/բ հավաքովի ծածկի սալերով: Նախատեսվում է նաև գոյություն ունեցող շինության պատերը համալրել ե/բ որմնասյուներով:

Հարևանությամբ հյուսիսային և արևելյան կողմերից ճանապարհներ են, արևմտյան կողմում երկհարկանի բնակելի տուն է, իսկ հարավային կողմում՝ մարզադաշտ: Ներկայիս շինությունից մոտ 20մ հեռավորության վրա գտնվում է դպրոց, մոտ 25մ հեռավորության վրա՝ երկհարկանի բնակելի տուն, մոտ 55մ հեռավորության վրա՝ երեք հարկանի կիսաքանդ շինություն: (տե՛ս հավելված 2-ը՝ տարածքի իրադրային սխեման):

5.2 Շրջակա միջավայրի բնութագրերը

5.2.1. Աշխարհագրական դիրքը, ռելիեֆը

Գեոմորֆոլոգիական տեսակետից հետազննվող տարածքը ընդգրկված է լճակուտակումային Արարատյան հարթավայրի կենտրոնական մասում: Մակերեսն ունի ոչ մեծ թեքություններ հյուսիսից հարավ և արևելքից-արևմուտք դեպի Արաքս գետի կողմը: Էջմիածին համայնքը Երևանից գտնվում է 20կմ հեռավորության վրա:

Հիդրոերկրաբանական տեսակետից ուսումնասիրվող տարածքը՝ կախված երկրաբանական կտրվածքից, համարվում է մթնոլորտային տեղումների ինֆիլտրացիոն գոտի: Էջմիածին համայնքը հանդիսանում է լավ ջրաթափանց և ջրանցիկ գոտի: Ստորերկրյա ջրերը բեռնաթաձվում են Արաքս գետը: Տարածքի հիդրոերկրաբանական պայմանները հիմնականում բարենպաստ են: Տեղամասում ստորերկրյա ջրերը ըստ ֆոնդային տվյալների գտնվում են 5մ-ից խորը հորիզոններում:

Ֆիզիկաերկրաբանական վտանգավոր երևույթները ինչպիսիք են կարստը, սողանքը, քարաթափությունը, փլուզումը և այլն՝ ուսումնասիրվող տարածքում բացակայում են:

5.2.2. Սեյսմիկա և երկրաբանություն

Երկրաբանական կառուցվածքը. Ուսումնասիրվող տարածքի երկրաբանական կտրվածքը ուսումնասիրվել է ակնադիտական եղանակով, բնական մերկացումների և ֆոնդային նյութերի հիման վրա: Ուսումնասիրվող տարածքում առանձնացվել է գրունտների երկու շերտ: Ստորև բերվում է այդ շերտերի լիթոլոգիական նկարագրությունները և նրանց ֆիզիկամեխանիկական հատկությունները:

Շերտ 1. Ավազակավեր շագանակագույն, թույլ և միջին խոնավ, պինդ թանձրությամբ, խճի ու խճավազի մինչև 10-15% պարունակությամբ: Դեյուվիալ-

պրոյուվիալ առաջացումներ են: Շերտի հզորությունը 0.0-1.5մ է: Գրունտը ըստ շահագործման դժվարության՝ համաձայն ՄՆԻՊ IV-5-82-ի (33գ) III կարգ է:

Շերտ 2. Այլուվիալ ծագման լավ գնդավորված ճալքարա-կոպճային նստվածքներ, տեղ-տեղ գերխոնավ, 10-15% գլաքարով և մոտ 20% խառնավազի լցանյութով: Բեկորային նյութը տարակազմ է, լավ և միջին հղկվածության: Գրունտը ըստ շահագործման դժվարության՝ համաձայն ՄՆԻՊ IV-5-82-ի (6գ) IV կարգ:

Սեյսմա-տեկտոնական տեսակետից շրջանը գտնվում է Արարատյան դաշտում՝ Միջին-Արաքսյան ճկվածքում և ներկայացված է հզոր միոցենային նստվածքներով: Ըստ սեյսմիկ հատկության՝ ՀՀՇՆ 20.04.2020թ.-ի, տեղազննվող շրջանը գտնվում է I սեյսմիկ գոտում՝ գրունտների $A_{max} = 0.3g$ արագացմամբ, 8-9 բալ սեյսմիկությամբ:

5.2.3. Կլիմա և օդային ավազան

Նախառեւիղ գործնության սօրաճըջանի Կլիմայական ապրանքների նկարագրության համար զբոսործել են ՀՀ 22-01-2024 «Շինարարական Կլիմայականություն շինարարական նորմաների կայացված էջիմիկներան» Զկրթոց սօրաճըջանների Կլիմայական ապրանքների սոլվները

Էջիմիկ սօրաճըջանում սօրեկան փջին ջերմասիմանը 11.7°C է: Ամնաօք սաիը Իոլին է սանկան փջին ջերմասիմանը 25.2°C : Ամնացորտաիը Իոնկան է սանկան փջին ջերմասիմանը -3.7°C : Տօրաճըջանի օի փջին ջերմասիմանի վերաերյա սոլվները ներկայացվծեն Լեդասկ-ում

Տօրաճըջանում օի սօրեկան փջին խնասիւցոնը 62% է: Օի Խրաերական խնասիւցան սանարաթոցոցմիջո ղեկեմեր սամին է 82%, իկ սանացոթոցոցմիջո զբոսո սամին 46%: Նախառեւիղ գործնության սօրաճի օի Խրաերական խնասիւցան վերաերյա սոլվները ներկայացվծեն Լեդասկ-ում

Էջիմիկ սօրաճըջանում սերումերի փջին սօրեկան քանակը 274 մմ է: Ամնաշառսերումերը ղեկեմեն սաղի սամին 37 մմ իկ սանաթիջո զբոսո սանաթեմերաիմներին 10 մմ (ՏՆ Լեդասկ-ը)

Տօրաճըջանում ծան ծամերյթոլ գերի քանակը 44 է իկ ծան ծամերյթի սոսեթաթյն սոսեթյակային բաթոցոնը 48 մմ է: Հանաթառաիան սոլվները ներկայացվծեն Լեդասկ-ում

Տօրաճըջանում քան փջին սրաթյան սանասնո սրեթո գանցվծեիոլի սամին Խոլի սրեթյան ողղոցաթն 6.5 մկ սրաթյաթ Տօրկ սրեթո ժանակաջաններում քան փջին սանկան սրաթյան սանասնո սրեթո սոցիմ է Խոլի սամին Լեկաթիմ է 3.8 մկ Բան ողղոցոնների սանասնո կնեկոցոնը ղեկեմեն Խոլի սամին Խոլի սրեթյան ողղոցաթն Լեկաթիմ է 31%: (ՏՆ Լեդասկ-ը)

Աղյուսակ 1. Օդի միջին ջերմաստիճան

Բնակավայրի անվանումը	Միջին ջերմաստիճանը ըստ ամիսների, °C														
	Հունվար	Փետրվար	Մարտ	Ապրիլ	Մայիս	Հունիս	Հուլիս	Օգոստոս	Սեպտեմբեր	Հոկտեմբեր	Նոյեմբեր	Դեկտեմբեր			
Էջմիածին	-3.7	-1.2	5.1	12.2	17.1	21.2	25.2	25.1	20.1	13.0	6.1	-0.4	11.7	-31	41

Աղյուսակ 2. Օդի հարաբերական խոնավություն

Բնակավայրի անվանումը	Օդի հարաբերական խոնավությունը, %																
	ըստ ամիսների													Ամենացուրտ ամսվա օդի հարաբերական խոնավությունը, %		Ամենատաք ամսվա օդի հարաբերական խոնավությունը, %	
	Հունվար	Փետրվար	Մարտ	Ապրիլ	Մայիս	Հունիս	Հուլիս	Օգոստոս	Սեպտեմբեր	Հոկտեմբեր	Նոյեմբեր	Դեկտեմբեր	Միջին տարեկան, %	Միջին ամսական	Միջին ամսական ժամը 15-ին	Միջին ամսական	Միջին ամսական ժամը 15-ին
Երևան «Զվարթնոց»	81	76	64	57	58	50	47	46	50	63	74	82	62	81	67	47	30

Աղյուսակ 3. Մթնոլորտային տեղումներ

Բնակավայրի անվանումը	Տեղումների քանակը միջին ամսական/օրական առավելագույն, մմ													Տեղումների քանակը նոյեմբեր-մարտ ամիսներին, մմ	Տեղումների քանակը ապրիլ-հոկտեմբեր ամիսներին, մմ
	ըստ ամիսների														
	Հունվար	Փետրվար	Մարտ	Ապրիլ	Մայիս	Հունիս	Հուլիս	Օգոստոս	Սեպտեմբեր	Հոկտեմբեր	Նոյեմբեր	Դեկտեմբեր	Տարեկան		
Էջմիածին	18	20	26	37	45	26	15	10	10	25	24	18	274	106	168
	14	22	25	26	29	46	34	25	27	25	46	18	46		

Աղյուսակ 4. Ձյան ծածկույթ

Բնակավայրի անվանումը	Ձյան ծածկույթը			
	Առավելագույն տասնօրյակային բարձրությունը, սմ	Տարվա մեջ ձնածածկույթով օրերի քանակը	Ձյան մեջ ջրի առավելագույն քանակը, մմ	Գրունտի սառչման առավելագույն խորությունը, սմ
1	2	3	4	5
Էջմիածին	48	44	-	-

Աղյուսակ 5. Քանու հաշվարկային արագություն

Քննակավայրի անվանումը	Ամիսներ	Կրկնելիությունը, %					ըստ ուղղությունների			Անդրորի կրկնելիությունը, %	Միջին ամսական արագությունը, մ/վ	Գերակշռող ուղղությունը հունիս - օգոստոս ամիսներին	Միջին արագություններից նվազագույնը ըստ ուղղությունների հուլիսին, մ/վ	Գերակշռող ուղղությունը դեկտեմբեր - փետրվար ամիսներին	Միջին արագություններից առավելագույնը ըստ ուղղությունների հունվարին, մ/վ
		Միջին արագությունը, մ/վ													
		Հյուսիսային	Հյուսիս-արևելյան	Արևելյան	Հարավ- արևելյան	Հարավային	Հարավ-արևմտյան	Արևմտյան	Հյուսիս- արևմտյան						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Երևան «Զվարթնոց»	Հունվար	14	22	8	9	15	13	12	7	66	0.8	Հվ	2.7	ՀսԱրլ	2.8
		2.2	2.8	2.3	2.6	2.4	2.2	2.7	2.4						
	Ապրիլ	11	25	10	13	17	10	9	5	21	2.7				
		3.5	3.7	3.1	3.8	3.2	3.5	4.2	3.3						
	Հուլիս	17	31	8	11	16	8	5	4	16	3.8				
		6.4	6.5	3.1	2.9	2.7	2.8	3.0	3.5						
	Հոկտեմբեր	13	27	10	12	17	9	7	5	41	1.6				
		2.9	3.2	2.6	2.7	2.5	2.6	3.2	2.7						

ՀՀ տարածքում օդային ավազանի ֆոնային աղտոտվածությունը վերահսկվում է ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարության կողմից: Օդային ավազանի աղտոտվածության մոնիթորինգային աշխատանքները կատարվում են ՀՀ Շրջակա միջավայրի նախարարության «Հիդրոօդերևութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի կողմից:

Վաղարշապատ համայնքում մշտական (ստացիոնար) դիտակայաններ կամ պասիվ նմուշառիչներ տեղադրված չեն և օդային ավազանի աղտոտվածության վերաբերյալ հրապարակված տվյալներ չկան:

Բնակավայրերի օդային ավազանների աղտոտվածության մասին որոշակի պատկերացում կարելի է կազմել հաշվարկային եղանակով՝ «Հիդրոօդերևութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի «Վնասակար նյութերի ֆոնային կոնցենտրացիաներ բնակավայրերում, որտեղ բացակայում են մթնոլորտային օդի որակի մոնիթորինգի դիտարկումները» ժամանակավոր առաջարկությունների հիման վրա: Վաղարշապատ համայնքի բնակչության թիվը 62879 է, ըստ այդմ օդի ֆոնային աղտոտվածության ցուցանիշներն են.

- փոշի՝ 0.098 մգ/մ³
- ծծմբի երկօքսիդ՝ 0.007 մգ/մ
- ազոտի երկօքսիդ՝ 0.034 մգ/մ³
- ածխածնի օքսիդ՝ 1.3 մգ/մ³:

5.2.4. Ջրային ռեսուրսներ

ՀՀ տարածքում ջրային ռեսուրսների ֆոնային աղտոտվածությունը վերահսկվում է ՀՀ Շրջակա միջավայրի նախարարության «Հիդրոօդերևութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի կողմից:

ՀՀ կառավարության 2011թ. հունվարի 27-ի «Կախված տեղանքի առանձնահատկություններից՝ յուրաքանչյուր ջրավազանային կառավարման տարածքի ջրի որակի ապահովման նորմերը սահմանելու մասին» N 75-Ն որոշմամբ Հայաստանում մակերևութային ջրերի որակի գնահատման համակարգը ջրի քիմիական որակի յուրաքանչյուր ցուցանիշի համար տարբերակում է կարգավիճակի հինգ դաս՝ «գերազանց» (1-ին դաս), «լավ» (2-րդ դաս), «միջակ» (3-րդ դաս), «անբավարար» (4-րդ դաս) և «վատ» (5-րդ դաս): Ջրի քիմիական որակի ընդհանրական գնահատականը ձևավորվում է վատագույն որակ ցուցաբերող ցուցանիշի դասով:

ՀՀ տարածքում ջրային ռեսուրսների կառավարումը կատարվում է 6 ջրավազանային կառավարման տարածքների միջոցով: Մակերևութային ջրերի որակի մոնիթորինգի դիտացանցում ընդգրկված է 6 ջրավազանային կառավարման տարածքի ջրային ռեսուրսների 151 դիտակետ:

Վաղարշապատ համայնքը գտնվում է Մեծամոր գետի ջրահավաք ավազանում, որը ներառված է Ախուրյանի ջրավազանային կառավարման տարածքում (ՋՏԿ):

Համաձայն 2024 թ. առաջին եռամսյակի շրջակա միջավայրի վիճակի վերաբերյալ տեղեկագրում բերված տվյալների, 2024 թ.-ին Ախուրյանի ՋՏԿ-ում մակերևութային ջրերի որակի մոնիթորինգն իրականացվում է 11 դիտակետում:

Մեծամոր գետի ջրի որակը Վաղարշապատ քաղաքից հարավ փետրվարին գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս), մարտին՝ «վատ» (5-րդ դաս), Վաղարշապատ քաղաքից հարավ-արևելք փետրվարին ջրի որակը գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս), մարտին՝ «վատ» (5-րդ դաս), Ռանչպար գյուղից ներքև ջրի որակը փետրվարին գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս), մարտին՝ «անբավարար» (4-րդ դաս):

5.2.5. Հողային ռեսուրսներ

Նախատեսվող գործունեության տարածաշրջանում հանդիպում են հողաձածկի հետևյալ տիպերը.

- բաց շագանակագույն խճաքարային տեղ-տեղ կարբոնատային ցեմենտացած,
- կիսաանապատային գորշ խճաքարային տեղ-տեղ կարբոնատային,
- պլեոհիդրոմորֆ կապակցված մնացորդային ալկալիացած աղակալած:

Համաձայն ՇՄՆ «Հիդրոգեոլոգիականության և մոնիտորինգի կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի կողմից հրապարակված տվյալների, հողերի որակի գնահատումն իրականացվում է ՀՀ առողջապահության նախարարի 2010 թ. հունվարի 25-ի N 01-Ն հրամանի համաձայն: 2023 թ. 4-րդ եռամսյակում հողային ծածկույթի՝ ծանր մետաղներով աղտոտվածության ուսումնասիրման համար դիտարկումներ իրականացվել են միայն Լոռու մարզում:

Կառուցապատման ենթակա տարածքը հանդիսանում է քաղաքացի Գևորգ Բաբկենի Սահակյանին անժամկետ, անհատույց օգտագործման իրավունքով տրամադրված գույք: Հողամասն ըստ նպատակային նշանակության բնակավայրերի է, գործառնական նշանակությունը կամ հողատեսքը՝ հասարակական կառուցապատման:

5.2.6. Կենսաբազմազանություն

Վաղարշապատ համայնքի տարածքը պատկանում է Երևանի ֆլորիստիկ շրջանին՝ գտնվելով անապատա-կիսաանապատային գոտում: Կիսաանապատային գոտին աչքի է ընկնում իր բազմազանությամբ, սակայն կերհանդակները ներկայացված են օշինդրային, օշինդրա-էֆեմերային, օշինդրա-հացազգային, օշինդրա-օշանային և օշանային բուսական համակեցություններով: Ուտելի և համեմունքային բույսերից կարելի է նշել բոխին, շրեշը, շուշանը, դանձիլը: Եթերայուղատու բույսերից են ուրցը, անթառամը, օշինդրը: Բնական խեժով

հարուստ են հատկապես տրագականտային գազերը: Որսի օբյեկտ են համարվում լորը, քարիկաքավը, մի շարք ջրլողառնուններ /սևփարփար, մեծսուզակ, փոքր-սուզակ, կոնչան բադ, մոխրագույն բադ և այլն: Մարզի բուսականության առավել տարածված տեսակներից են կիսաանապատային, տափաստանային տեսակները, որոնք զբաղեցնում են տարածքի հյուսիս-արևելյան և հարավ-արևմտյան մասերը: Մարզի կլիմայական պայմանները թույլ են տալիս այդ հողերի վրա աճեցնել տեխնիկական, այգեգործական և մերձարևադարձային, ինչպես նաև հացահատիկային կուլտուրաներ:

Բուսական աշխարհ: Արմավիր մարզի դիտարկվող տարածաշրջանում գերակշռում են անապատային չորասեր բուսականության բնորոշ բուսատեսակները՝ շորան, բալախը, սարսազան, որոնք դիմանում են աղակալմանը, ինչպես նաև հալոֆիտային, հալոքսետոֆիտանապատային բուսականությունը - *Salsola ericoides*, *S. dendroides*, *S. nitraria*, *Haioenemumstrobilaceum*: Օշինդրա-էֆեմերային կիսաանապատային բուսականությունից հանդիպում են *Artemisia fragrans*, *Kochiaprostrata*, *Capparis herbacea*, *Ceratoides papposa*, *Atraphaxi spinosa*, *Rhamnus pallasii*, *Tanacetum argyrophyllum*, *Poa bulbosa*, տեսակներ - *Bromus*, *Aegilops*, *Eremopyrum*, *Alyssum*: Կիսաանապատային գոտու համար բնորոշ բուսատեսակներից են՝ օշինդր բուրավետը, օշան գորշ, օշան հավամրգանման, գեղաձնկիկ մատիտեղանման, լերդախոտ ալեհեր, ավելաբույս գետնատարած: Հազվագյուտ և անհետացող գիպսոֆիտ անապատային բուսական ֆորմացիաներ՝ *Cephalorrhynchustakhtadzhianii*, *Zygophyllumatriplicoides*: Մարզի տարածաշրջանին բնորոշ են՝ կտավատազգիները (*Linaceae*), մեխակազգիները (*Caryophyllaceae*): Ֆլորիստիկ շրջանում հանդիպում են նաև. «*Salsola ericoides*», «*Kochia prostrata*», «*Atraphaxi spinosa*», «*Rhamnus pallasii*», *Euphorbiaceae* ընտանիքի էնդեմիկ տեսակը՝ «*Euphorbia vedica*»՝ իշակաթնուկ վեդիի:

Մարզի տարածքում հանդիպող և անհետացման եզրին գտնվող բուսատեսակների վերաբերյալ տեղեկատվությունը բերված է ՀՀ կառավարության 2010 թ. հունվարի 29-ի N72-Ն որոշմամբ հաստատված ՀՀ բույսերի Կարմիր գրքում:

Նախատեսվող գործունեության տարածքում հանդիպում է ՀՀ բույսերի Կարմիր գրքում գրանցված՝ Կալախոտ կասպիական (*Kalidium caspicum*) տեսակը: Նշված տեսակի հանդիպման դեպքում գործունեություն իրականացնողները պարտավոր են առաջնորդվել Կառավարության 2014 թվականի հուլիսի 14-ի N781-Ն որոշման դրույթներով:

Կենդանական աշխարհ: Արմավիրի մազը հարուստ է կիսաանապատային գոտուն բնորոշ սողուններով, ինչպիսին են միջերկրածովային կրիան /*Testudograeca*/, օձագլուխ մողեսը /*Ophisopselegans*/, Շտրաուխի /*Eremiasstrauchi*/ և Անդրկովկասյան /*E. pleskei*/ մողեսիկները, Անդրկովկասիան թաքիրային

կլորագլուխը /Phrynocephalus helioscopus-persicus/, մողեսաօձը /Malpolon monspessulannus/, վզնցավոր /Eirenis collaris / և հայկական /E. punctatolineatus/ էյրենիսները. կարմրափոր սահնօձ կամ շահմարը /Coluberschmidtii/ և կապարագույն սահնձը /C. nummifer/, Անդրկովկասյան գյուրզան /Viperalebetina/, կրծողներից՝ սովորական /Microtus arvalis/ և հասարակական /M. socialis/ դաշտամկները, հարավային /Meriones meridianus/, փոքրասիական /M. blackleri/ և Վինոգրադովի /M. vinogradovi/ ավազամկները, կատվազգիներից՝ եղեգնակատուն /Felis chaus/: Ջրաճահճային էկոհամակարգերում հանդիպում են Կասպիական կրիան /Mauremiscaspica/ և լճագորտը /Ranaridibunda/: Համայնքային տարածքներում հանդիպում են ամենուր ողնաշարավորներից՝ լճագորտ, մողես, սովորական լորտու, տնային ճնճղուկ, մոխրագույն ագռավ, կաչաղակ, սովորական և հասարակ դաշտամուկ, մոխրագույն առնետ, անողնաշարներից՝ անձրևորդ, մրջյուն, մեղու, ծղրիդ, ճիկ, մորեխ, փայտօջիկ, կապտաթիթեռ, մոծակ, սենյակային և դաշտային ճանճեր: Կենդանիների էնդեմիկ տեսակներն են՝ հայկական մկնիկը, կովկասյան տարավոնը:

Բոլոր աշխատանքները նախատեսվում է իրականացնել ներկայումս չգործող մշակույթի տան հողատարածքի սահմաններում, որը տեղակայված է արդեն իսկ յուրացված և զարգացած համայնքային միջավայրում, ուստի տեղանքում չկան որևէ էնդեմիկ կամ Կարմիր գրքում գրանցված բուսատեսակներ և կենդանատեսակներ, ինչպես նաև բացակայում են տարածքով անցնող միգրացիոն ուղիները՝ տարածքի ուրբանացված լինելու պատճառով:

5.2.7. Հատուկ պահպանվող տարածքներ և բնության հուշարձաններ

ՀՀ Արմավիրի մարզում գտնվում է «Որդան կարմիր» արգելավայրը, որը էջմիածին քաղաքից գտնվում է մոտ 18 կմ հեռավորության վրա:

ՀՀ Կառավարության 2008թ. օգոստոսի 14-ի N967-Ն որոշման համաձայն Արմավիրի մարզում առկա են անձնագրված 3 բնության հուշարձան: Մարզի բնության հուշարձանների ցանկը ներկայացվում է Աղյուսակ 6-ում:

Աղյուսակ 6. Արմավիրի մարզի բնության հուշարձանների ցանկ

Ջրագրական հուշարձաններ		
5.	«Մեծամոր» լիճ	Արմավիրի մարզ, Տարոնիկ գյուղից մոտ 3 կմ հս-արմ
Կենսաբանական հուշարձան		
2.	«Ավազասեր (պսամոֆիլ) բուսականություն»	Արմավիրի մարզ, քաղ. Վաղարշապատ, Զվարթնոց տաճարի մոտ
3.	«Ջրաճահճային բուսականություն»	Արմավիրի մարզ, Մեծամոր լիճ

«Հայաստանի Հանրապետության բնության հուշարձանների ցանկը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության 2008թ. օգոստոսի 14-ի N 967-Ն որոշման համաձայն գործունեության տարածքում և դրան հարակից տարածքներում բացակայում են երկրաբանական, ջրաերկրաբանական, ջրագրական, բնապատմական և կենսաբանական հուշարձանները:

5.2.8. Պատմամշակութային հուշարձաններ

Վաղարշապատ համայնքի մշակույթի անշարժ հուշարձանների ցանկում ներառված է 202 հուշարձան (30 միավոր): Քաղաքում են գտնվում Էջմիածնի մայր տաճարը, Սուրբ Հռիփսիմե, Սուրբ Գայանե, Սուրբ Շողակաթ և Սուրբ Մարիամ Աստվածածին եկեղեցիները, Զվարթնոց տաճարը, սակայն բոլոր հուշարձանները գտնվում են նախատեսվող գործունեության տարածքից նորմատիվներով սահմանված և ավել հեռավորության վրա:

Նախատեսվող գործունեության տարածքի տեղազննության ընթացքում հուշարձաններ չեն հայտնաբերվել:

Տարածքում հնագիտական շերտերի առկայությունը բացառվում է, հաշվի առվելով, որ տարածքը կառուցապատված տարածք է:

Կառուցապատվող տարածքում հնագիտական ուսումնասիրությունները, համաձայն «Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների ու պատմական միջավայրի պահպանության և օգտըագործման մասին» ՀՀ օրենքի (11.11.1998թ.) հոդված 24-ի դրույթների, չեն պահանջվում:

5.2.9. Սոցիալ-տնտեսական հարցեր

Վաղարշապատ համայնքն ընգրկվում է Էջմիածին և Ոսկեհատ բնակավայրերը: Էջմիածին քաղաքի բնակչության թիվը 62879 է:

Քաղաքը նախկինում համարվել է խոշոր արդյունաբերական կենտրոն՝ իր տարածքում ունենալով ժամանակակից տեխնիկայով ու սարքավորումներով հագեցված այնպիսի հզոր գործարաններ, ինչպիսիք են «Ռաստր», «Ռեզիստր», «Էլեկտրոն» և «Սարքաշինական» գործարանները, որոնք գործել են միութենական ռազմարդյունաբերության համալիրի կազմում և թողարկել գերճշգրիտ սարքեր: Ներկայում այդ գործարաններն աշխատում են ոչ լրիվ հզորությամբ, սակայն պահպանել են իրենց ներուժը և ունեն վերագործարկման լուրջ հեռանկարներ: «Պլասմասա», «Գրանիտ», «Հայքար», «Շինարարական նյութերի և իրերի կոմբինատ» և «Կարին» գործարաններն իրականացնում են լայն սպառման ապրանքների և կենցաղային իրերի արտադրություն:

Քաղաքն ունի գյուղմթերքների արտադրության զարգացման մեծ հնարավորություն: Շուրջ 2000 հա հողատարածք օգտագործվում է այդ

նպատակով: Զարգացած է խաղողագործությունը, պտուղ-բանջարաբուստանային և հացահատիկային կուլտուրաների մշակությունը:

Քաղաքում գործում են գինու և կոնյակի գործարաններ: Հզոր հնարավորություններ ունեն նաև պահածոների երկու խոշոր գործարանները, որոնք իրականացնում են գյուղմթերքների վերամշակում: Քաղաքի շրջակայքում արհեստական բազմաթիվ լճերի առկայությունը, բնակլիմայական նպաստավոր պայմանները զարգացման հնարավորություններ են ստեղծում ձկնաբուծական՝ հատկապես իշխան տեսակի ձկան աճեցման համար, որը մեծ պահանջարկ ունի ԱՊՀ և եվրոպայական շուկայում: Կան նաև հացաբուլկեղենի արտադրության ձեռնարկություններ: Քաղաքում գործում է տրանսպորտային խոշոր ձեռնարկություն:

Քաղաքում գործում են 13 դպրոց, 8 մանկապարտեզներ, 2 մարզադպրոց, որտեղ գործում են ֆուտբոլի, ծանրամարտի, ըմբշամարտի, շախմատի, գիմնաստիկայի, բասկետբոլի և վոլեյբոլի խմբեր:

Քաղաքն ունի 2 երաժշտական դպրոց, գեղարվեստի դպրոց, 5 թանգարան, 1 մշակույթի տուն, 7 գրադարան, պետական քոլեջ և «Գրիգոր Լուսավորիչ» համալսարան: Էջմիածնի Մայր աթոռին կից գործում է Գևորգյան ճեմարանը:

Մանկապարտեզի կառուցումը կբարելավի համայնքի բնակիչների կենսամակարդակը՝ ապահովելով որակյալ և անվտանգ նախադպրոցական կրթական միջավայր: Նախագծի իրականացումը կնպաստի նաև համայնքի սոցիալական զարգացմանը, քանի որ կբարելավի երեխաների կրթության հնարավորությունները և կբարձրացնի ծնողների զբաղվածության մակարդակը: Բացի սոցիալական ազդեցությունից, մանկապարտեզի կառուցումը կունենա տնտեսական ազդեցություն. այն հնարավորություն կտա ստեղծել լրացուցիչ 21 աշխատատեղ, ինչը կնպաստի համայնքի տնտեսական ակտիվության աճին և կայուն զարգացմանը:

6. ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ, ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ-ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ԼՈՒԾՈՒՄՆԵՐԸ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՇԱՀԱԳՈՐԾՄԱՆ ՓՈԽԵՐՈՒՄ

Վերակառուցվող մանկապարտեզի կառուցապատման մակերեսը կազմում է 510 մ², իսկ անջրանցիկ տարածքների մակերեսը՝ 734 մ²: Կանաչապատման մակերեսը կազմում է 1866 մ² (60%):

Նախագծային լուծումներն իրականացվել են հիմնվելով ՀՀ գործող նորմերի վրա, մասնավորապես.

- ՀՀՇՆ 31-03.01-2014 «Հանրակրթական նշանակության շենքեր»
- ՀՀՇՆ IV-11.07.01-2006 «Շենքերի և շինությունների մատչելիությունը բնակչության սակավաշարժուն խմբերի համար»
- ՀՀՇՆ 21-01-2014 «Շենքերի և շինությունների հրդեհային անվտանգություն»
- ՀՀՇՆ VI 13.102-99 «Բետոնյա և երկաթբետոնյան կոնստրուկցիաներ»
- ՀՀ Առողջապահության նախարարի 12 փետրվարի 2024թ. թիվ 50-Ն հրաման «Նախադպրոցական կազմակերպությունների (հիմնարկների) N2.III.1 սանիտարական նորմերը և կանոնները հաստատելու» մասին
- ՇՀԻՊ 2.01.07-85 «Բեռնվածքներ և ազդեցություններ»
- ՇՀԻՊ 2.03.11-85 «Շինարարական կոնստրուկցիաների պաշտպանություն կորոզիայից»
- ՇՀԻՊ 12-01-2004 «Շինարարության կազմակերպում»
- Սեյսմակայուն շինարարության նորմեր,
- Այլ նորմեր և կարգավորումներ:

6.1. Շահագործման փուլ

Նախատեսվում է չգործող մշակույթի տան վերակառուցում՝ երկհարկ մանկապարտեզի: **Մանկապարտեզը նախատեսված է 110 սանի համար:**

Առաջին հարկում տեղակայված են լինելու միջանցք, պահոցներ, պահակի սենյակ, սանհանգույցներ, խոհանոց, տնօրենի և փոխտնօրենի սենյակներ, հանդերձարան, խաղասենյակ, խոհանոց բուֆետ, ննջասենյակ, բժշկի սենյակ, մեկուսարան և այլն:

Երկրորդ հարկում տեղակայված են լինելու միջանցք, սանհանգույցներ, խոհանոց բուֆետներ, հանդերձարաններ, խաղասենյակներ, ննջասենյակներ և բաց պատշգամբներ:

Նախատեսվում է նաև **մանսարդային հարկ**, որտեղ տեղակայված են միջանցք, դահլիճ, սպորտ դահլիճ և պահոց:

Գոյություն ունեցող շենքը չունի նկուղային հարկ և որպես ժամանակավոր թաքստարան կարող է օգտագործվել հարևանությամբ գտնվող դպրոցի նկուղային հարկը:

Կառուցապատման վերաբերյալ ընդհանուր ցուցանիշները բերված են աղյուսակ 7- ում:

Աղյուսակ 7. Կառուցապատման վերաբերյալ ընդհանուր ցուցանիշները

ՑՈՒՑԱՆԻՇԸ	ՄԻԱՎՈՐ	ԾԱՎԱԼ
Հողամասի մակերեսը	մ ²	3110
Կառուցապատման մակերես	մ ²	510 (16,4%)
Կանաչապատում	մ ²	1866 (60%)
Անջրանցիկ մակերես	մ ²	734 (23,6%)

Նախատեսվում է իրականացնել պարիսպ շինության հարավային և արևմտյան սահմաններում 2,8մ բարձրությամբ: Պարիսպները նախատեսվում է կազմակերպել կանոնավոր տուֆ քարից. ավանդական շարվածքով, նախատեսվում է նաև իրականացնել պարիսպների տրավերտինե երեսպատում:

Մանկապարտեզն ապահովված է լինելու էլեկտրամատակարարման, գազամատակարարման, ջրամատակարարման, ջրահեռացման, հրդեհային ազդարարման և տեսահսկման համակարգերով և այլ ենթակառուցվածքներով: Շինարարության և շահագործման փուլերում ինժեներական կոմունիկացիաների ապահովումը կիրականացվի համաձայն գոյություն ունեցող պայմանագրերի:

Նախագծման լուծումներում մեծ ուշադրություն են դարձված հաշմանդամություն ունեցող և սակավաշարժ խմբերի տեղաշարժն ապահովող և այլ հարմարեցված լուծումներին: ՀՀՇՆ IV-11.07.01.2006 «Շենքերի և շինությունների մատչելիությունը բնակչության սակավաշարժուն խմբերի համար» շինարարական նորմերի պահանջներով նախատեսվել են թեքահարթակներ: Հետևաբար, մանկապարտեզի բոլոր ենթակառուցվածքները կլինեն մատչելի և հասանելի հենաշարժական խնդիրներ ունեցող յուրաքանչյուր մարդկանց համար:

Գազամատակարարում. Շենքի ջեռուցման հիմնական աղբյուր է հանդիսանում գազը: Շենքի գազամատակարարումը և համապատասխան միացումները նախատեսվում է իրականացնել ըստ «Գազարոմ Արմենիա» ՓԲԸ-ի կողմից տրված տեխնիկական պայմանի համաձայն:

Ջեռուցում: Շենքի ջեռուցումն ու օդափոխությունն իրականացվում է համաձայն պատվիրատուի կողմից տրված առաջադրանքի, ճարտարապետաշինարարական գծագրերի և գործող շին.նորմերի ու կանոնների

- ՀՀՇՆ IV-12.02.01 «Ջեռուցում օդափոխություն և օդի լավորակում»
- ՀՀՇՆ II-7.01.2011 «Շինարարական կլիմայաբանություն»
- ՀՀՇՆ II-7.02-95 «Շինարարական ջերմաֆիզիկա»:

Շինությունում նախատեսված է բնակարանային ջեռուցում: Յուրաքանչյուր հարկում նախատեսվում է երկկոնտուրանի տուրբո կաթսա, որով իրականացվում է հարկի ջերմամատակարարումը: Կաթսան ապահովում է ջուր-ջերմատար 80-60°C պարամետրերը: Նախատեսված է երկփողովականի, արհեստական

շրջանառմամբ մայրուղային գծերում փակուղային սխեմայով ջրային ջեռուցման համակարգեր: Մայրուղային խողովակագծերն անցնում են հարկի հատակի միջով և մեկուսացվում են խողովակաձև մեկուսիչով: Ջեռուցման համար նախատեսված է այլումինե ջեռուցիչ մարտկոցներ:

Օդափոխություն: Խոհանոցի, միջանցքների և ննջարանների օդի արտածումը և ծխահեացումն իրականացվում է ԾԱՀ-1, ԾԱՀ-2, ԾԱՀ-3, ԾԱՀ-4 համակարգերով, կանալային օդամղիչներով, ապահովելով խոհանոցում - 86.0 մ³, առաջին հարկի ննջարանում -148.0մ³, երկրորդ հարկի ննջարաններում -334.0մ³ օդաքանակը:

Ադմինիստրատիվ սենյակների, սանհանգույցների, առաջին հարկի խաղասենյակի, հանդիսությունների սրահի և ամբուլատոր մասի օդափոխությունն իրականացվում է ԱՀ-1, ԱՀ-2, ԱՀ-3, ԱՀ-4, ԱՀ-5, ԱՀ-6 համակարգերով, բնական եղանակով, առանցին օդատարերով: Օդի ներածումը կազմում է օդի արտածման օդաքանակի 80%-ը, նախատեսվում է օդի դիմհար, որն իրականացվում է ԾՆՀ-1, ԾՆՀ-2, ԾՆՀ-3, ԾՆՀ-4 համակարգերով, կանալային օդամղիչների միջոցով: Ներածման օդը տաքացվում է մինչեւ +18°C էլեկտրաօդատաքացուցիչով:

Հակահրդեհային համակարգ: Նախագծով նախատեսվում է մշակույթի տան մանկապարտեզի վերակառուցվող, հարկ ավելացող մանկապարտեզը ապահովել ավտոմատ հրդեհային ազդարարման համակարգով և ապահովել համակցում 911 մոնիթորինգային համակարգին համապատասխան տեխնիկական և ընդհանուր դրույթների:

Սույն նախագծում բոլոր տեխնիկական միջոցառումները մշակված են ՀՀ տարածքում գործող բնապահպանական, սանիտարահիգիենիկ, հակահրդեհային և այլ նորմերին համապատասխան:

Համակարգի նախագծվող միջոցները դեպի մթնոլորտ վնասակար նյութեր չեն արտանետում:

Ավտոմատ հակահրդեհային ազդանշանային և իրազեկման համակարգ.

Համակարգը նախատեսված է հսկող տարածքներում հրդեհի հայտնաբերման, տեղում տազնապի ազդարարման և համապատասխան ծառայություններին իրազեկման համար: Որպես կենտրոնական վահանակ նախատեսված է օգտագործել "Рыбех-08" տիպի հասցեային վահանակը և "Рыбех-БИ" ինդուկցիոն վահանակը:

Համալիր սարքավորումն ապահովում է հասցեային ծխի ազդարարների, ջերմային ազդարարների, հրդեհի ձեռքի հասցեային ազդարարների շուրջօրյա ծրագրային հսկողություն: Հրդեհի ազդանշանի դեպքում հնարավոր է անմիջապես պարզել միացված տվիչի հասցեն, որն արտացոլվում է սարքի էկրանի վրա:

Ամբողջ տեղեկատվությունը (տազնապներ, հոսանքազերծումներ և այլն) գրանցվում է սարքի հիշողությունում և դուրս է բերվում սարքի հեղուկաբյուրեղային էկրանի վրա:

Համակարգը սնվում է հոսանքի պահուսային աղբյուրներով, որոնք 220 Վ սնուցման բացակայության դեպքում ապահովում են համակարգի 24 ժամյա անխափան սնուցում, մարտկոցների հաշվին: Համակարգը համալրված է GSM-9N մոդեմով, որի միջոցով տագնապի ազդանշանն անմիջապես փոխանցվում է ԱԻՆ ՃԿԿ 911 մոնիթորինգային համակարգին: Տագնապի ազդանշանն անմիջապես փոխանցվում է ԱԻՆ ՃԿԿ 911 կապի հնարավոր միջոցներով (Internet/Ezernet/GSM/GPRS/հեռախոսային ֆիքսված ցանցով): Մոնիթորինգային կենտրոնում էլեկտրոնային քարտեզի վրա անմիջապես արտացոլվում է օբյեկտն իր բոլոր տեղեկատվությամբ:

Որպես ծխի ազդարարներ օգտագործվում են Рудеж ИПР 212-64 հասցեային տվիչներ, որպես հրդեհի ձեռքի թողարկիչներ նախատեսվում են Рудеж ИПР 513-11 հասցեային ազդարարներ: Տագնապի իրազեկումը կատարվում է շինություններում և տարածքներում տեղակայված լուսաձայնային ազդարարների միջոցով: Թողարկված տվիչի հասցեն դուրս է բերվում կենտրոնական ղեկավարման վահանակի էկրանի վրա: Յուրաքանչյուր տվիչ ունի իր թվային հասցեն և տեղակայման վայրը, որը համապատասխանում է նախագծի գծագրային փաթեթներին:

Համակարգի մոնտաժն իրականացվում է հրակայուն 1*2*0.5մմ հատույթի լարերով, բաց եղանակով, նորմատիվ հրահանգչական փաստաթղթերին համապատասխան:

Շինության ադմինիստրատիվ և գրասենյակային մասերում մոնտաժն իրականացվում է պլաստիկ մալուխատարներով: Նախագծում լարային ցանցը և տվիչների տեղաբաշխումը կատարված են պայմանականորեն: Մոնտաժն իրականացնելու ընթացքում և նրանից հետո մոնտաժն իրականացնող կազմակերպության մասնագետները կազմում են կատարողական նախագծային սխեմաներ, որոնք պետք է հանձնվեն պատվիրատուին հետագա շահագործման ընթացքում սպասարկման և ըստ կարիքների օգտագործելու համար:

Համակարգի տեղակայման ընթացքում թույլատրվում է այլ համանման սարքերի և նյութերի կիրառում, որոնք չեն վաթարացնում ընդհանուր համակարգի տեխնիկական սպառողական բնութագրերը: Նախագծում կիրառված սարքավորումների տիպերը կարող են փոխվել՝ ապահովելով նրանց տեխնիկական պայմանները:

Նախագծված մանկապարտեզի բոլոր հարկերում հրդեհաշիջումը նախատեսվում է իրականացնել ձեռքի կրակմարիչներով, իսկ ավելի մեծ հրդեհի օջախի հրդեհաշիջման դեպքում նախատեսված են հրշեջ ծորակներ իրենց արկներով և հրդեհաշեջ փողորակներով:

Նախագծված շինության մոտակայքում տեղակայված հիդրանտ առկա չէ, ուստի նախատեսվում է կազմակերպել 1 հիդրանտ դիտահորով համաձայն ՀՀՇՆ 40.01.02-2020թ. և ՀՀ Կառ.08.08.2019թ. թիվ 1025-Ն որոշման, թիվ 29

հավելվածի՝ ըստ «Վեոլիա Ջուր» ՓԲԸ-ի կողմից ներկայացված տեխնիկական պայմանի:

Ջրամատակարարում և ջրահեռացում: Եռահարկ շենքում նախատեսվում է իրականացնել սառը ջրամատակարարում և կոյուղի: Օբյեկտի սառը ջրամատակարարումն իրականացվում է «Վեոլիա Ջուր» ՓԲԸ -ի կողմից տրված տեխնիկական պայմանի համաձայն՝ փողոցի կողմից Ø32 տրամագծի խողովակով, մեկ մուտքագծով փակուղային համակարգ:

Ջրմուղի ներքին ցանցը մոնտաժվում է մետաղապլաստիկ խողովակներից և ջերմամեկուսացվում ռետինե ջերմամեկուսիչով: Ջրաչափական հանգույցները տեղադրել նախատեսված դիտահորում:

Տաք ջրամատակարարումը նախատեսվում է ինդիվիդուալ համակարգերով՝ ջեռուցման կաթսաներով:

Շինությունից կենցաղային կեղտաջրերը ինքնահոս հեռանում են արտաքին ցանցով դեպի դրսի դիտահոր, որը միանալու է համայնքի կոյուղու ցանցին: Կոյուղու ներքին ցանցը նախատեսվում է թուջե կոյուղու խողովակներից ռետինե սեղմիչ օղակներով:

Արտաքին ջրագիծը նախատեսվում է պողպատե էլեկտրաեռակցվող խողովակներից հակակոռոզյուն մեկուսացումով: Արտաքին հրդեհամարումն իրականացվում է ջրմուղի ուղղանկյուն ե/բ հորում նախատեսված հրշեջ հիդրանտով:

Կոյուղու բակային ցանցը պոլիէթիլենային PVC տիպի խողովակներից է, որոնց միացումը կատարվում է ռետինե կլոր սեղմիչ օղակներով:

Ոռոգում. Մանկապարտեզի կանաչապատ տարածքների ոռոգումն իրականացվելու է ցնցուղային համակարգով՝ **տարածքում առկա համայնքային խորքային հորից:**

Էլեկտրամատակարարում: Շինության էլեկտրամատակարարման նախագիծը մշակված է համաձայն «ՀԵՑ»-ի կողմից տրված տեխնիկական պայմանների, ճարտարապետահատակագծային առաջադրանքի և ճարտարապետաշինարարական գխագրերի:

Շինության սնուցումն իրականացվում է օդային գծերով շինության տանիքում տեղադրված կանգնակի միջոցով: Էլեկտրասարքավորումների նախագիծը մշակված է 220-250Վ լարման համար, որը բերվում է տրանսֆորմատորային ենթակայանից մեկ ABBF 3x150+1x120 մմ² մակնիշի մալուխով, մուտքային բաշխիչ վահանով մինչև լուսավորության վահաններ, այնուհետև մուտքային բաշխիչ վահանից հատակում տեղադրված պոլիէթիլենային խողովակներով կազմակերպվում է բաշխում մինչև լուսավորության վահաններ, որից հետո շինության ներսում իրականացվում է էլեկտրաէներգիայի բաշխում:

Լուսավորության ցանցը նախատեսվում է BBF 2x1.5մմ² և 3x1.5մմ² պղնձե լարերով, վարդակները՝ BBF 2x2.5մմ² և 3x2.5մմ² լարերով, որոնք անցկացվում են

պատերով, միջնորմների սվաղի տակ և կախովի առաստաղի վրայով: Հարկի բաշխիչ վահանից յուրաքանչյուր սենյակ սնվում է առանձին BBF 2x4մմ2 լարով մինչև սենյակի լուսավորության վահան:

Լուսավորության վահանները տեղադրվում են 1.6մ բարձրության վրա անջատիչները և նրանց կից շտեպցելային վարդակները՝ 0.8մ բարձրության վրա, հեռուստացույցի վարթակները՝ 1.2, իսկ մնացածները 0.3մ բարձրության վրա:

Միջանցի լույսերի էլեկտրասնուցումն իրականացվում է առանձին անջատիչից շարժական տվիչի միջոցով: Համաձայն անվտանգության տեխնիկական պահանջներին շինությունում նախատեսվում է հողանցում: Հողանցման համար օգտագործվում է շինության հողանցման ներքին կոնտուրը, որն անցկացվում է 40x4մմ հատույթով շերտապողպատով և եռակմամբ միացվում արտաքին հողանցման կոնտուրին: Հողանցման գլխավոր հաղորդաձող օգտագործվում է մուտքային բաշխիչ վահանի հողանցման հեղյուսը:

6.2. Շինարարության փուլ

Նախատեսվում է կազմակերպել հիմքերի ուժեղացում՝ ներսի կողմից 200 x1 000 Ե/Բ շապիկով, որը խարսխվում է գոյություն ունեցող հիմքին: Կազմակերպված մասնակի որմնասյուների ուղղությամբ նախատեսվում է տեղադրել Ø10 A-III 200x200 ցանց 2000 x 1 200 չափերով, խարսխված գոյություն ունեցող պատերին և 400մմ կազմակերպված մասնակի որմնասյուներին եռաշերտ տոկրետացումով՝ մինչև 80մմ հացտությամբ B25 դասի բետոնով:

Շինարարական հրապարակի կազմակերպումը կիրականացվի բացառապես մանկապարտեզի տարածքի վարչական սահմանների ներսում, որի կազմակերպման համար հաշվի են առնված գործող նորմերով պահանջվող միջոցառումները, մասնավորապես.

- տարածքի ժամանակավոր ցանկապատում,
- շին. հրապարակի լուսավորության ապահովում,
- ժամանակավոր կառույցների տեղադրման աշխատանքներ՝ ապահովելով շին. հրապարակում սանիտարահիգիենիկ, կենցաղային և հանգստի պայմանները (ընդմիջման և հանգստի հարմարություններ, խմելու և կենցաղային կարիքների ջուր, բիոզուգարան, աշղեկի աշխատասենյակ և այլն),
- շինանյութերի ժամանակավոր պահեստավորման և թափոնների կուտակման ժամանակավոր վայրերը,
- շին. աշխատանքներում անհրաժեշտ հիմնական մեքենա-սարքավորումների կայանատեղիները:

Շինհրապարակի մուտքային և ելքային հատվածները ասֆալտապատ տարածքից հեռու են մոտ 150մ, որն իրենից ներկայացնում է ներհամայնքային գրունտային բարեկարգ ճանապարհ: Գրունտային ճանապարհին նախատեսվում է

լցնել ավագ կամ մանրախիճ՝ տեխնիկական կրկնակի կեղտոտումից զերծ պահելու նպատակով:

Շինարարական հրապարակում նախատեսված է նաև հարթակ տեխնիկայի լվացման համար: Նախքան շինհրապարակից ելքը անհրաժեշտ է իրականացնել տեխնիկայի անիվների և արտաքին հատվածի վրա բետոնային մնացորդների լվացում, որի արդյունքում առաջացած ջրերը հավաքվում են հարևանությամբ նախատեսվող պարզարանում: Նստեցումից հետո ջուրը կօգտագործվի տարածքի ջրցանման և այլ հնարավոր նպատակներով, իսկ հատակի նստվածքը պարբերաբար կհեռացվի շինհրապարակից շինարարական աղբի հետ:

Նախաշինարարական փուլում կիրականացվեն նաև կոմունիկացիաների վերատեղադրման, տեղափոխման և միացման աշխատանքները՝ գոյություն ունեցող կոմունիկացիաներին:

Շինարարական աշխատանքներ: Շինարարական աշխատանքներն իրականացվում են երկու փուլով: Առաջին փուլը նախապատրաստական շրջանն է, իսկ երկրորդ փուլում իրականացվում են հիմնական աշխատանքները:

Նախապատրաստական փուլում իրականացվելու են հետևյալ աշխատանքները

- Շինհրապարակի արտաքին տարածքի սահմանազատում ժամանակավոր ցանկապատով, լուսավորությամբ և արգելափակիչ նշաններով:
- Ժամանակավոր շինությունների տեղադրում գոյություն ունեցող ազատ տարածքում:

Ժամանակավոր տնտեսության շենքերի և շինությունների ցանկը առաջարկվում է հասցնել նվազագույնի, հաշվի առնելով այն, որ շինհրապարակը գտնվում է համայնքի բնակելի հատվածում: Ժամանակավոր տնտեսության շենքերի և շինությունների վերջնական ցանկը կճշտվի շինարարության ընթացքում: Առաջարկվում է նախատեսել կոնտեյներների տիպի հատուկ շինություններ՝ աշխղեկի սենյակ, գործիքների պահեստ, ինչպես նաև բիոզուգարան և կիսափակ պահեստ:

Մինչ շինարարական աշխատանքները սկսելը Կապալառուն պետք է ունենա անհրաժեշտ բոլոր համաձայնությունները, տրված համայնքապետարանի կողմից՝ կապված գոյություն ունեցող կոմունիկացիաների, էլեկտրագծերի ու գազատարի հետ հատման, շինարարական աղբի տեղափոխման, գործող ավտոճանապարհների տարածքում շինաշխատանքների իրականացման վերաբերյալ և այլն:

Շինարարության նյութատեխնիկական մատակարարումը նախատեսվում է իրականացնել լիցենզավորված շինարարական ձեռնարկություններից և գլխավոր կապալառու կազմակերպության արտադրական բազայից:

Շինարարության նյութատեխնիկական մատակարարումը նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ սխեմայով.

- Շաղախը և բետոնը կառաքվեն մոտակա բետոնաշաղախային հանգույցից, որն ունի չափաբաժին կշռող սարքավորումներ՝ ապահովելու համար նախագծում նախատեսված բետոնի դասը իր բոլոր ցուցանիշներով: Առաքումը նախատեսվում է իրականացնել մասնագիտացված տրանսպորտային միջոցներով և այնպիսի պարբերականությամբ, որպեսզի ապահովվի շին. աշխատանքների անընդհատությունը:
- Հավաքովի ե/բ կոնստրուկցիաների էլեմենտների պատրաստման համար խորհուրդ է տրվում օգտագործել հարակից տարածքների շինարարական արդյունաբերության թերբեռնված հզորությունները
- Առանձին ամրանային ձողերը և կմախքները մետաղական կոնստրուկցիաները, մոնտաժային իրերն ավտոմոբիլային փոխադրամիջոցներով կբերվեն անմիջապես շինհրապարակ, որտեղ կիրականացվի դրանց տեղադրումն ու պահեստավորումը:
- Հարդարման նյութերը կարող են առաքվել ինչպես անմիջապես շինհրապարակ, այնպես էլ շինարարական կազմակերպության բազա՝ հետագա առաքման նպատակով:

Փոխադրամիջոցների և շինարարական մեքենաների տեխնիկական սպասարկումն ու լիցքավորումը նախատեսվում է իրականացնել շինհրապարակից դուրս՝ մասնագիտացված ծառայություններ մատուցող ընկերությունների կողմից:

Շինարարական հրապարակը, ներառյալ շինանյութերի ժամանակավոր պահեստավորումը, թափոնների կուտակման վայրերը և այլն կազմակերպվելու է բացառապես մանկապարտեզի վարչական տարածքի սահմաններում:

Մանկապարտեզի շենքի վերակառուցման ընթացքում բացառապես կօգտագործվեն նոր և տեխնիկական պահանջներին բավարարող շինարարական նյութեր, որոնք ձեռք կբերվեն բացառապես լիցենզավորված մատակարարներից: Կբացառվի հրապարակում բետոնաշաղախային խառնուրդի պատրաստման գործընթացը:

Հրապարակում սորոն նյութերը (ավազ, խիճ, հողային հանույթ և այլն) կպահվեն պաստառներով ծածկված վիճակում, շինարարական կոնստրուկցիաները (ամրաններ և այլն) հողային շերտից բարձր և ծածկերի տակ՝ բացառելու համար արտաքին միջավայրի ազդեցությունները և հաշվի առնելով վերջիններիս վարքի կոռոզիոն առանձնահատկությունները, իսկ մնացած շինարարական նյութերի պահապանումը հրապարակում կիրականացվի նորմատիվատեխնիկական պահանջներին համապատասխան:

Կենցաղային աղբի կուտակման համար շին. հրապարակը ապահովված կլինի համապատասխան աղբամաններով: Կենցաղային աղբը կտեղափոխվի աղբահավաք ծառայություն իրականացնող ընկերության կողմից՝ պայմանագրային հիմունքներով:

Շին. աշխատանքների ընթացքում կպահպանվեն ՀՀ կառավարության 2002թ. ապրիլի 20-ի N 438 որոշմամբ հաստատված կարգի 43-րդ կետի պահանջները, համաձայն որի հիմնարկները, իրավաբանական և ֆիզիկական անձինք աշխատանքների կատարման ժամանակ պատմական, գիտական, գեղարվեստական և այլ մշակութային արժեք ունեցող հնագիտական և մյուս օբյեկտների հայտնաբերման պահից պարտավոր են դադարեցնել աշխատանքները և դրա մասին անհապաղ հայտնել լիազորված մարմնին:

Շինարարական աշխատանքների իրականացման համար ներգրավված բանվորական ուժը հիմնականում պետք է լինի բարձր որակավորում ունեցող մասնագետների բրիգադ: Ոչ մասնագիտական բանվորական ուժի կիրառումը պետք է հասցվի նվազագույնի: Աշխատուժի բրիգադիայի կազմը բերված է համապատասխան նորմատիվային տվյալների ЕНП-ի համաձայն:

Նախատեսվող աշխատողների առավելագույն քանակը շինհրապարում կազմելու է 7 մարդ, որից ինժեներատեխնիկական անձնակազմ՝ 1 մարդ, բանվորներ՝ 6 մարդ:

Հիմնական մեքենա-մեխանիզմներ. Շինարարական մեքենա-մեխանիզմների և սարքավորումների տեսակները և տիպերը տրված են խորհրդատվական կարգով և կարող են ենթարկվել փոփոխության, ելնելով գոյություն ունեցող տեխնիկայի առկայությունից կամ ձեռքբերման հնարավորությունից, սակայն պետք է ունենան նույնատիպ տեխնիկական ցուցանիշներ:

Շինարարության ընթացքում անհրաժեշտ հիմնական մեքենաների և մեխանիզմների ցանկը ներկայացված է աղյուսակ 8-ում:

Աղյուսակ 8. Տեխնիկական միջոցների անվանացանկ*

N	Մեքենա-մեխանիզմների անվանում	Քանակ, հատ
1.	Ավտոկռունկ - А -35715-10 կամ տվյալ տեսակին համարժեք տեխնիկական տվյալներով	2
2.	Բեռնատար ինքնաթափ 5550 կամ նրան համարժեք 5511 և այլն	4
3.	Բետոնամղիչ ավտոմոբիլ - 126 կամ նրան համարժեք	2
4.	Էքսկավատոր Hyundai 170W / հիդրոմուրճով /	2
5.	Շարժական կոմպրեսոր - 55 ըստ պահանջի	2
6.	Էլ. եռակցման սարք d 500 կամ նրան համարժեք	2
7.	Ձեռքի էլեկտրական գործիքներ	10
8.	Ձեռքի մեխանիկական գործիքներ	60
9.	Ատաղձագործական գործիքներ	2
10.	Ներկարարական գործիքներ	10

* մեքենաների և մեխանիզմների կազմը տրված են խորհրդատվական կարգով և կարող են փոխարինվել նույն տեխնիկական պարամետրեր ունեցող այլ մեքենաներով ու մեխանիզմներով

Շինարարության նորմատիվ տևողությունը որոշվել է հաշվի առնելով օբյեկտի նշանակությունը, կոնստրուկտիվ բնութագիրն ու շինարարության

ընդհանուր ծավալը: Շինարարության տևողությունը նախատեսված է 24 ամիս կամ 730 օր:

6.3. Բարեկարգում և կանաչապատում

Մանկապարտեզի վերակառուցումից հետո նախատեսվում է տարածքի բարեկարգում և կանաչապատում: Ներկայիս շինության տարածքը զուրկ է բուսականությունից, ըստ այդմ չեն նախատեսվում հատումներ:

Մանկապարտեզի տարածքի կանաչապատման աշխատանքները կիրականացվեն համաձայն Վաղարշապատի համայնքապետարանի կողմից հաստատված կանաչապատման նախագծի: **Կանաչապատվող հատվածներում նախատեսվում է տնկել 12 հատ բարբարիս, 69 հատ գիհի, 15 գնդաձև ակացիա, 12 փովոլ գիհի, 18 ֆորվիցիա:**

Նախատեսվող կանաչապատման աշխատանքների համար անհրաժեշտ 100 մ³ բուսահողի ձեռքբերումը, տեղափոխումն ու օգտագործումը կիրականացվի ՀՀ գործող օրենսդրության պահանջներին համապատասխան՝ նախապես համաձայնեցնելով տեղական ինքնակառավարման մարմինների հետ:

Նորատունկ բուսականության խնամքը հետագայում կիրականացվի մանկապարտեզի կողմից, ինչը կներառի նաև նորատունկ կանաչ գոտու վիճակի մշտադիտարկումները, որի ընթացքում կաչողականություն չապահովող ծառատեսակները կփոխարինվեն նորերով:

7. ՕԳՏԱԳՈՐԾՎՈՂ ԲՆԱՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ ԵՎ ՆՅՈՒԹԵՐ

Մանկապարտեզի կառուցման շինարարության փուլում բնառեսուրսներից օգտագործվելու է ջուր, իսկ շահագործման փուլում ջուր՝ խմելու-կենցաղային նպատակով և բնական գազ:

7.1. Ջրօգտագործում

Շինարարական աշխատանքների ընթացքում ջուրը հիմնականում օգտագործվելու է շինհրապարակի ջրցանման, մաքրման, որոշ շինաշխատանքների կազմակերպման, ինչպես նաև կապալառուի աշխատակազմի խմելու և կենցաղային կարիքները հոգալու համար:

Շինարարության փուլում խմելու ջուրը ձեռք է բերվելու շշերով, իսկ տնտեսական կարիքների համար անհրաժեշտ ջուրը մատակարարվելու է ցիստեռներով՝ համապատասխան լիցենզիա ունեցող կազմակերպության կողմից:

Շինարարական աշխատանքների ընթացքում ջրօգտագործումն իրականացվելու է շինանձնակազմի կենցաղային և տնտեսական կարիքների բավարարման և ջրցան իրականացնելու նպատակով:

ա) Շինանձնակազմի կենցաղային և տնտեսական ջրածախսը որոշվում է հետևյալ բանաձևով՝

$W_2 = (n \times N + n_1 \times N_1) \times T$, որտեղ

n – ԻՏ աշխատողների, ծառայողների թվաքանակն է՝ 1 մարդ

N– ԻՏԱ ջրածախսի նորմատիվն է՝ 0.016 մ³օր/մարդ

n1– սպասարկող աշխատողների թվաքանակն է՝ 6 մարդ

N1 – սպասարկողների ջրածախսի նորմատիվն է՝ 0.025 մ³օր/մարդ

T – աշխատանքային օրերի թիվն է՝ 522 օր:

Wխ.տ.= $(1 \times 0.016 + 6 \times 0.025) \times 522 = 86,7 \text{մ}^3/\text{շին. ժամ.}$

բ) Ջրցանի համար օգտագործվող ջրի ծախսը որոշվում է հետևյալ կերպ՝ **$U_1 = S_1 \times K_1 \times T$** , որտեղ՝

S1 – ջրվող տարածքի մակերեսը 3110մ²,

K1 – 1 մ² օրական ջրցանի նորմը, 0.0015 մ³,

T – ջրցանի ժամանակահատվածը օրերով, 66 օր

$U_1 = 3110 \times 0.0015 \times 66 = 308 \text{մ}^3/\text{շին. ժամ}$

Ընդամենը ջրի սպառումը շինարարության փուլում կլինի 86,7մ³/շին. ժամ+308 մ³/շին. ժամ=**395 մ³/շին. ժամ**

Ընդհանուր առմամբ, շինարարության փուլում ջրային ռեսուրսների վրա ազդեցությունները նվազագույն կլինեն, քանի որ ԲԿՊ-ում նախատեսված են ազդեցությունների նվազեցման/մեղմման միջոցառումներ: Սակայն հնարավոր է, շինհրապարակներում պահեստավորված շինարարական նյութերով, շինարարական հոսքաջրերի առաջացում, ինչպես նաև շինարարության ընթացքում աշխատողների կենսագործունեության արդյունքում տնտեսա-կենցաղային հոսքաջրերի և պինդ թափոնների առաջացում:

7.2. Շինարարական նյութեր

Շինարարության ժամանակ օգտագործվելու են շինանյութեր, մասնավորապես.

- ❖ երկաթբետոն, երկաթբետոնե կարկասներ
- ❖ ավազ, բետոն
- ❖ տուֆ
- ❖ Ավազ, պորտլանդ ցեմենտ
- ❖ սրբատաշ և կոպտատաշ քար
- ❖ էլեկտրողներ
- ❖ մետաղ, մետաղական կառուցվածքներ
- ❖ ամրանային ձողեր
- ❖ բարձրորակ երեսապատման սալիկներ
- ❖ ապակի
- ❖ բարձրորակ սվաղ և ներկ

Շինհրապարակում բետոնի շաղախի պատրաստման հանգույցի տեղադրում և բետոնախնուրդի պատրաստում չի նախատեսվում: Բետոնի շաղախը

մատակարարվելու է մասնագիտացված ընկերության կողմից՝ համապատասխան բետոնախառնիչ մեքենաներով: Միաձույլ ե/բ կոնստրուկցիաների բետոնալցման համար համապատասխան դասի բետոնը պատվիրվելու է մասնագիտացված բետոնային հանգույցներում: Բետոնը շինհրապարակում լցվելու է կաղապարների մեջ բետոնամղիչով:

Շինաշխատանքերը կատարվելու են մասնագիտացված կապալառու կազմակերպությունների կողմից: Շինարարության համար նախատեսված բոլոր նյութերն, ինչպես նաև շենքի արտաքին և ներքին հարդարման նյութերը մատակարարվելու են համապատասխան մասնագիտացված (լիցենզավորված) կազմակերպություններից՝ շինինդուստրիայի ձեռնարկություններից և գլխավոր շինարարական կազմակերպության արտադրական բազայից:

Ձմռանը ներքին հարդարման և բետոնային աշխատանքները կատարվելու են հատուկ տաքացման պայմաններում: Արտադրական հրապարակում շինանյութերը պահեստավորվելու են պահեստներում, իսկ բաց տարածքի դեպքում կտեղադրվեն տակդիրների վրա՝ չգերազանցելով նախատեսված բարձրության նորմերը: Սորուն նյութերը պահեստավորվելու են ծածկի տակ:

8. ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԿԱՆԽԱՏԵՍՎՈՂ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

8.1. Օդային ավազանի վրա ազդեցություն

Շինարարական գործունեության ընթացքում կանխատեսվում են անօրգանական փոշու ժամանակավոր արտանետումներ: Շինարարության ընթացքում հողային աշխատանքներ չեն նախատեսվում, ուստի օդային ավազանի վրա ազդեցությունները կլինեն նվազագույն չափով:

Այնուամենայնիվ, շինարարության ընթացքում հնարավոր արտանետումները կլինեն տեղայնացված, ենթակա արագ ցրման և ժամանակավոր՝ հաշվի առնելով շինարարական աշխատանքների ժամանակավոր բնույթը: Կանխատեսվում է, որ նշված արտանետումները չեն գերազանցի ՀՀ թույլատրված նորմերը, իսկ մթնոլորտային ավազանում դրանց հնարավոր տարածումը և շրջակա միջավայրի վրա վնասակար ազդեցությունները կկանխարգելվեն և/կամ կնվազեցվեն բնապահպանական կառավարման պլանում ներկայացված միջոցառումների իրականացմամբ, մասնավորապես.

- կապալառուն պարբերաբար կիրականացնի շինարարական հրապարակում աշխատանքային մակերեսների ջրցանման և փոշենստեցման գործողություններ,
- շինարարական մեքենաների երթևեկությունը կկազմակերպվի համապատասխան չափաքանակներով և ծածկող պաստառների

առկայությամբ, սահմանափակ արագությամբ (չի գերազանցի 30կմ/ժ արագությունը),

- սորուն նյութերը (ավազ, խիճ, հողային հանույթ և այլն) շինարարական հրապարակում կպահվեն պաստառներով ծածկված վիճակում,
- աշխատանքների ընթացքում պատշաճ մակարդակով կվերահսկվի նաև մեքենասարքավորումների տեխնիկական վիճակը:

Օդային ավազանի աղտոտվածության կանխմանն ուղղված միջոցառումների համալիր ցանկը ներկայացված է Բնապահպանական կառավարման պլանում (Տե՛ս հավելված 5):

Ծրագրի շրջանակում հարակից բնակելի և հասարակական շենքերից ստացված բողոքների դեպքում կիրականացվի նաև օդի աղտոտվածության գործիքային չափագրումներ, որոնք կհամեմատվեն գործող օրենսդրական նորմերի և ելակետային տվյալների հետ:

8.2. Ջրային ռեսուրսների վրա ազդեցություն

Նախատեսվող գործունեության արդյունքում ջրային ավազանի աղտոտվածության ավելացում չի կանխատեսվում, քանի որ նախատեսվող գործունեության տարածքում և դրա մոտակայքում չկան մակերևութային ջրային ավազաններ կամ առուներ: Սակայն հնարավոր է շինհրապարակներում պահեստավորված շինարարական նյութերով շինարարական հոսքաջրերի առաջացում, ինչպես նաև շինարարության ընթացքում աշխատողների կենսագործունեության արդյունքում տնտեսա-կենցաղային հոսքաջրերի և պինդ թափոնների առաջացում:

Հաշվի առնելով այս ամենը՝ ԲԿՊ-ում նախատեսված են անհրաժեշտ միջոցառումները՝ ուղղված հնարավոր ազդեցությունների նվազեցմանը/կանխմանը:

8.3. Հողային ռեսուրսների վրա ազդեցություն

Նախատեսվող գործունեության տարածքը յուրացված է տարածքի կառուցապատմամբ, իսկ ինժեներակրթաբանական ուսումնասիրությունների արդյունքների համաձայն գործունեության տարածքում հողաբուսական շերտը բացակայում է:

Այս ամենը հաշվի առնելով՝ հարկ է նշել, որ հողային համակարգերի աղտոտվածությունը քիչ հավանական է:

8.4. Թափոնների առաջացում և կառավարում

Նախագծի շրջանակներում հողային աշխատանքներ չեն նախատեսվում, նախատեսվում է միայն 1000մ³ ետլիցք կանաչապատման նպատակով:

Համաձայն ՀՀ բնապահպանության նախարարի 2006թ. հոկտեմբերի 26-ի «Հայաստանի Հանրապետությունում գոյացող արտադրության (այդ թվում

ընդերքօգտագործման) և սպառման թափոնների ցանկը հաստատելու մասին» N342-Ն հրամանի, շինարարական աշխատանքների ընթացքում գնահատվում են ստորև ներկայացվող կազմով թափոնների առաջացում.

Աղյուսակ 9. Թափոնների տեսակները ըստ վրանգավորության դասի և քանակի

Թափոնի անվանում	Ծածկագիր	Վտանգավորության Դաս	Քանակ
Կազմակերպությունների կենցաղային տարածքներից առաջացած չտեսակավորված աղբ (բացառությամբ խոշոր եզրաչափերի)	91200400 01 00 4	IV	մոտ 2 տ
Շենքերի քանդումից առաջացած շինարարական աղբ	91200601 01 00 4	IV	100 խ.մ.
Եռակցման խարամ	31404800 01 99 4	IV	-
Յուղերով աղտոտված ավազ (յուղի պարունակությունը - 15%-ից ցածր)	31402303 04 03 3	III	<1 խմ
Յուղոտված լաթեր	58200600 01 01 4	IV	<3 կգ

Նախատեսվող գործունեության ընթացքում քայուղերի և հեղուկ վառելիքի թափոնների առաջացում չի կանխատեսվում:

Գործունեության ընթացքում շինարարական աղբի ծավալը շուրջ 100 մ³: Կենցաղային աղբը, որի ընդհանուր քանակը գործունեության ողջ ընթացքում կանխատեսվում է մոտ 2տ, կտեղափոխվի աղբահավաք ծառայություն իրականացնող ընկերության կողմից՝ պայմանագրային հիմունքներով:

Շինարարության փուլում առաջացած շինարարական աղբի հեռացումը կիրականացվի ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով՝ Վաղարշապատի համայնքապետարանի հետ համաձայնեցված վայրում, որի վերաբերյալ գրությունը ներկայացված է Հավելված 9-ում:

Շահագործման փուլում մանկապարտեզի տարածքում տեղադրվելու են աղբամաններ և կենցաղային աղբը տարածքից հեռացվելու է համայնքի աղբահանություն իրականացնող կազմակերպության կողմից:

Թափոնների փաստացի քանակի որոշումը և ծավալաթերթով նախատեսված վճարումը հնարավոր է իրականացնել տեղամասի տեխնիկական հսկողություն իրականացնող ինժեների և հեղինակային հսկողություն իրականացնող կազմակերպության համաձայնությամբ:

8.5. Աղմուկի և թրթռումների ազդեցություն

Շին աշխատանքների ընթացքում օգտագործվող մեքենա-մեխանիզմները կշահագործվեն բացառապես աղմկակլանիչների և խլացուցիչների առկայության

դեպքում: Բացի այդ հիմնականում աղմուկ առաջացնող գործողությունները կիրականացվեն միայն օրվա ցերեկային ժամերին, այն է՝ ժամը 9:00-ից 18:00:

Շինարարական գործողությունների ընթացքում թրթռումների ազդեցություններ հարևան ազդակիրների վրա չեն կանխատեսվում: Շինարարական աշխատանքների ընթացքում կապալառուն պարտավոր է հետևել ՀՀ թրթռումների գործող նորմերը, քանի որ ծրագրի շրջանակում հարակից կառույցների վրա հասցրված ցանկացած ֆիզիկական վնասը պետք է վերացվի կամ փոխհատուցվի կապալառու ընկերության սեփական միջոցների հաշվին:

Շինարարության ընթացքում աղմուկի և թրթռումների մակարդակը կապված է լինելու շինարարական տեխնիկայի, սարքավորումների և տրանսպորտային միջոցների աշխատանքի հետ: ՀՀ-ում աղմուկի մակարդակը կանոնակարգվում է համաձայն՝ ՀՀ Առողջապահության նախարարի 2002թ. մարտի 6-ի՝ «ԱՂՄՈՒԿՆ ԱՇԽԱՏԱՏԵՂԵՐՈՒՄ, ԲՆԱԿԵԼԻ ԵՎ ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՇԵՆՔԵՐՈՒՄ ԵՎ ԲՆԱԿԵԼԻ ԿԱՌՈՒՑԱՊԱՏՄԱՆ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐՈՒՄ» N2-III-11.3 ՍԱՆԻՏԱՐԱԿԱՆ ՆՈՐՄԵՐ N2-III-11.3 ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ N 138 հրամանի և ՀՀ Քաղաքաշինության նախարարի 2014թ. մարտի 17-ի՝ ՀՀՇՆ 22-04-2014 «ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԱՂՄՈՒԿԻՑ» ՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ՆՈՐՄԵՐԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ԵՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՇԻՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐԻ 2001 ԹՎԱԿԱՆԻ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 1-Ի N 82 ՀՐԱՄԱՆՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ N79-Ն հրամանի պահանջներին համապատասխան:

Աղմուկից պաշտպանվող օբյեկտ են հանդիսանում հարակից բնակելի շենքերը, որոնց պատերը, երկշերտ պատուհանները արդեն իսկ կրում են աղմուկի մեկուսիչի դեր:

Աղմուկի հիմնական աղբյուր են հանդիսանում շինարարության սկզբում էքսկավատորը, իսկ ավարտին գլղոնը: Միաժամանակ այս երկու շինտեխնիկան չի շահագործվում: Երկու աղմուկի աղբյուրներն էլ կրում են ժամանակավոր բնույթ: Էքսկավատորը աշխատելու է 10 ամիս աղմուկի մակարդակը՝ L_{Aeq} , կազմում է 85 դԲ: Գլղոնը տարածքի բարեկարգման ընթացքում՝ 6 ամիս աղմուկի մակարդակը՝ L_{Aeq} , կազմում է 80 դԲ: Աղմուկի մակարդակի հաշվարկը կատարվել է համաձայն ՀՀՇՆ 22-04-2014: Շինհրապարակը լինելու է ցանկապատված: Ցանկապատի նյութի խտությունը՝ ≤ 200 կգ/մ²: Շինության պատերը ևս հանդիսանում են միաժամանակյա աղմուկից պաշպանման էկրան:

Պաշտպանիչ էկրանի արդյունավետությունը հաշվարկում են հետևյալ բանաձևով.

$L_{աղ} = 23 \lg m_{է} - 10$ դԲ, երբ $m \geq 200$ կգ/մ²

$L_{աղ} = 13 \lg m_{է} - 13$ դԲ, երբ $m \leq 200$ կգ/մ²,

որտեղ $m = Km$ – մակերեսի խտության էկվիվալենտն է,

m – մակերեսի խտությունն է, կգ/մ²,

K –գործակից է , որը հաշվի է առնում պատնեշի խտությունը, որը 200կգ/մ²

$$K=1,3$$

$$M = 1,3 \times 200=260$$

$$L_{աղ} = 13|g \text{ մէ } -13 = 18,2 \text{ դԲ}$$

Շինությունից դուրս աղմուկի մակարդակը կկազմի՝

$$LA_{տար} = LA_{էկվ} - L_{աղ} = 85- 18,2 = 66,8 \text{ դԲ}$$

Հարակից բնակելի շինությունների պատերը, պատուհանները, մուտքի դռները, տանիքը, կանաչապատ տարածքը հադիսանում են որպես պաշպանիչ էկրան: Ձայնամեկուսացումը RԱտր կազմում է միջինը 50 դԲ:

$$LA_{տար} = 66,8 - 50 = 16,8 \text{ դԲ}$$

Գլդռնի համար՝

$$LA_{տար} = LA_{էկվ} - L_{աղ} = 80- 18,2 -50 = 11,8 \text{ դԲ}$$

Մոտակա բնակելի շինությանների ներսում աղմուկի մակարդակը էքսկավատորի աշխատանքի դեպքում կկազմի 16,8 դԲ, իսկ գլդռնի 11,8 դԲ, ինչը նորմայից բավականին ցածր է: Աշխատանքները իրականացվելու են միայն ցերեկային ժամերին:

Թրթռման նորմաները բնակելի շենքերում, ըստ ՀՀ Առողջապահության նախարարի 17 մայիսի 2006թ. N533-Ն որոշման, ներկայացված են ներքոնշյալ աղյուսակում:

Հասարակական շենքերում թրթռման (վիբրացիայի) թույլատրելի մակարդակները.

Միջին երկրաչափական հաճախականության շերտեր, Հց	Թույլատրելի արժեքները X0, Y0 և Z0 օկտավային առանցքներով			
	Թրթռա արագացում		Թրթռա արագություն	
	մ/վրկ² .10-3	դԲ	մ/վ .10-3	դԲ
2	10,0	80	0,79	84
4	11,0	81	0,45	79
8	14,0	83	0,28	75
16	28,0	89	0,28	75
31,5	56,0	95	0,28	75
63	110,0	101	0,28	75
Ճշգրտված ու համարժեքային ճշգրտված արժեքները և դրանց մակարդակները	10	80	0,28	75

Ոչ մշտական թրթռման (վիբրացիայի) համար թույլատրելի արժեքներին մտցվում է ուղղում - 10դԲ, իսկ բացարձակ արժեքները բազմապատկվում են 0,32-ով:

Դպրոցների սենքերի, ուսումնական հաստատությունների, գրադարանների ընթերցասրահների համար մտցվում է ուղղում -3դԲ:

Շինարարության ընթացքում թրթռման աղբյուր են հանդիսանում շինտեխնիկայի աշխատաքը, որոնց թրթռման մակարդակը ցածր է, և արդեն իսկ շինհրապարակի սահմաններում ալիքը մարում է և չի կարող ազդեցություն ունենալ շրջակա միջավայրի վրա:

Համապատասխան բնապահպանական միջոցառումների կիրառման դեպքում շինարարական աղմուկի և թրթռումների մակարդակը շինհրապարակին հարակից տարածքում չի գերազանցի ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված նորմերը:

Աղմուկի և թրթռումների մակարդակների կառավարմանն ուղղված մեղմացնող միջոցառումներն առավել մանրամասն ներկայացված են ԲԿՊ-ում: Ծախսերի արդյունավետության տեսանկյունից նպատակահարմար է համարվել աղմուկի և թրթռումների մակարդակների գործիքային չափագրումներ իրականացնել միայն բոլորքների դեպքում:

8.6. Էներգախնայողության ու էներգաարդյունավետության միջոցառումներ

Մանկապարտեզի շենքի էներգախնայողության և էներգաարդյունավետության տեխնիկական լուծումները իրականացվել են համաձայն ՀՀ կառավարության 12.04.2018թ. N426-Ն որոշման դրույթների, շինարարական հատակագծերի և ՀՀ գործող նորմատիվային փաստաթղթերի պահանջներին համապատասխան: Էներգաարդյունավետության տեսանկյունից նախատեսված են միջոցառումներ շենքի երեսապատման համակարգի, բարձր էներգաարդյունավետությամբ պատուհանների տեղադրման, տանիքի և ստորգետնյա հարկի ջերմամեկուսացման ուղղությամբ, մասնավորապես.

- բարձր արդյունավետության ջերմամեկուսիչների կիրառում խողովակաշարերի և օդատարների համար՝ ջերմային կորուստների նվազեցման նպատակով,
- արտաքին կոնստրուկցիաների և օդատարների ջերմամեկուսացում,
- ջերմային կորուստների նվազեցման նպատակով բարձր արդյունավետության ջերմամեկուսիչների /пеноплекс/ կիրառում,
- օդափոխության համակարգում բարձր արդյունավետությամբ ղեկավարվող ջերմափոխանակիչների կիրառում և այլն:

8.7. Ազդեցություն պատմամշակութային հուշարձանների վրա

Հողային աշխատանքների ընթացքում պատահական գտածոյի (շարժական կամ անշարժ) անսպասելի հայտնաբերման դեպքում, համաձայն ՀՀ «Պատմության և մշակութային անշարժ հուշարձանների ու պատմական

միջավայրի պահպանության և օգտագործման մասին» օրենքի (1998թ.) և ՀՀ կառավարության 2002 թվականի ապրիլի 20-ի N 438 որոշման 43-րդ կետի՝ «Հիմնարկները, իրավաբանական և ֆիզիկական անձինք աշխատանքների կատարման ժամանակ պատմական, գիտական, գեղարվեստական և այլ մշակութային արժեք ունեցող հնագիտական և մյուս օբյեկտների հայտնաբերման պահից պարտավոր են դադարեցնել աշխատանքները և դրա մասին անհապաղ հայտնել լիազորված մարմնին»:

Նախատեսվող գործունեության տարածքում չկան պատմամշակութային հուշարձաններ, ուստի պատմամշակութային հուշարձանների վրա ազդեցություն չի կանխատեսվում:

8.8. Աշխատանքի անվտանգություն

Շինարարական աշխատանքների իրականացման ընթացքում մեծ ուշադրություն է դարձվելու աշխատանքային անվտանգության ապահովմանը, որի համար նախատեսված են մի շարք միջոցառումներ հնարավոր ազդեցությունները և անհարմարությունները բացառելու կամ մեղմացնելու նպատակով:

Շինհրապարակում առողջության և աշխատանքային անվտանգությանն ուղղված կանոնները/միջոցառումները կիրականացվեն կապալառուի կողմից՝ համաձայն ԲԿՊ-ում նկարագրված ընթացակարգի, որոնք համալիր ներկայացված են ԲԿՊ-ի «Առողջության և աշխատանքի անվտանգության պլան», ինչպես նաև «Արտակարգ իրավիճակների արձագանքման պլան» ենթաբաժիններում (Տե՛ս հավելված 5):

Շինարարական աշխատանքների ընթացքում խստորեն կպահպանվեն անվտանգության և հակահրդեհային միջոցառումները, մասնավորապես.

- Նախքան աշխատանքի սկսելը կկատարվի շինհրապարակի ժամանակավոր ցանկապատում և կտեղադրվեն մուտքը արգելող ցուցափեղկեր/նշաններ:
- Շինարարությունում շահագործվող կոունկը պետք է անցած լինի անվտանգության տեխնիկայի փորձաքննություն և գրանցված լինի «Տեխնիկայի անվտանգության ազգային կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի ռեգիստրում:

Հակահրդեհային անվտանգությունը շինհրապարակում, աշխատատեղում և աշխատանքի տեղամասերում անհրաժեշտ է ապահովել համապատասխան «Հակահրդեհային անվտանգության կանոններ» պահանջներին համապատասխան, ապահովել կրակմարիչի առկայությունը և հրդեհային անվտանգության վերաբերյալ պաստառներն այլն:

Մինչև աշխատանքների սկսելը աշխատողներին պետք է հրահանգավորել անվտանգության կանոնների մասին: Բանվորների աշխատանքների պաշտպանությունը պետք է ապահովվի վարչակազմի կողմից, նրանց անհատական պաշտպանական միջոցներ տրամադրմամբ (հատուկ արտահագուստ, կոշիկ, սաղավարտ և այլն):

Տանիքի և բարձրության վրա աշխատանքների իրականացման ժամանակ, աշխատանքներն անհրաժեշտ է կատարել անվտանգության գոտիների օգտագործմամբ, որոնք պետք է ամրացվեն կոնստրուկտիվ ճշտված և հուսալի էլեմենտից:

Եռակցման աշխատանքներ իրականացնելիս անհրաժեշտ է հետևել, որպեսզի էլեկտրա և գազաեռակցված սարքերը գտնվեն ճանապարհներից և անցումներից մի կողմ և էլեկտրաեռացման սարքը և եռակցվող նյութը լինեն հողանցված:

Խտացված գազով բալոնները պետք է տեղափոխել միայն հատուկ պատգարակի միջոցով: Բալոնին չի թույլատրվում մոտենալ յուղոտված հագուստով, արգելվում է նաև բալոնների մոտակայքում ծխելը:

Արգելվում է տանիքում աշխատանքներն իրականացնելը, մշուշի, ամպրոպի և քամու 6 բալ արագության գերազանցման դեպքում:

9. ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ

9.1. Շրջակա միջավայրի պահպանություն և մեղմացնող միջոցառումները

Ծրագրի համապատասխանությունը ՀՀ օրենսդրական պահանջներին և նորմերին, ինչպես նաև ԱԶԲ բնապահպանական անվտանգության սկզբունքներին նախատեսվում է ապահովել բնապահպանական կառավարման պլանի (ԲԿՊ) միջոցով: ԲԿՊ-ում պարունակում է Ծրագրի բոլոր փուլերի ընթացքում (նախագծում, շինարարություն և շահագործում) հնարավոր անցանկալի բացասական ազդեցությունները կանխելու և մեղմացնելու միջոցառումներն, ինչպես նաև մոնիտորինգի գործողությունները՝ ստուգելու համար շինարարական աշխատանքների իրականացման ընթացքի համապատասխանությունը պլանավորված մեղմացնող միջոցառումներին:

Ծրագրի համար մշակված ԲԿՊ՝ մեղմացնող միջոցառումները և մոնիտորինգի պլանն, ամբողջական ներկայացված են Հավելված 5-ում և Հավելված 6-ում:

ԲԿՊ-ն որպես անբաժանելի մաս կցվելու է հիմնական շինարար կապալառուի մրցությաին և պայմանագրային փաստաթղթերին: Հիմնական կապալառուն պատասխանատու է լինելու ԲԿՊ-ի իրականացման համար և իր հերթին համապատասխան պայմանագրային պարտավորություններ է նախատեսելու ենթակապալառուի հետ իր պայմանագրերում:

Ստորև ամփոփ բերվում են նախատեսվող գործունեությունից ակնկալվող ազդեցությունները և շրջակա միջավայրի պահպանությանն ուղղված հիմնական բնապահպանական, ինչպես նաև աշխատանքի և առողջության ապահովման միջոցառումները, որոնք պատշաճ ձևով կիրականացվեն ենթաձրագրի իրականացման բոլոր փուլերի ընթացքում:

- տեղեկատվության հրապարակում և հանրային լսումներ,
- շինարարական հրապարակի ժամանակավոր ցանկապատում,
- շինարարական աղբի կանանոնավոր հեռացում թույլատրված աղբավայր, ինչպես նաև շին. հրապարակում կենցաղային աղբի համար նախատեսված աղբամանների տեղադրում,
- շինարարական հրապարակի ջրցանում և փոշու արտանետումների մակարդակների կառավարում ՀՀ թույլատրելի նորմերին համապատասխան,
- շինարարական մեքենաների սահմանափակ տեղաշարժ՝ 30 կմ/ժ չգերազանցող արագությամբ, իսկ բեռնատարերի դեպքում՝ թափքի ծածկի առկայությամբ,
- աղմուկ առաջացնող աշխատանքներն իրականացում թույլատրելի մակարդակների սահմանում և ցերեկային ժամերին՝ մինչև ժամը 18:00,
- մեքենաների անիվների լվացման և մաքրման միջոցառումներ (կոպիճե մակերեսներ)՝ հրապարակից ցեխի և փոշու տարածումը կանխելու նպատակով,
- շինարարական նյութերի ձեռք բերում լիցենզավորված մատակարարներից, ներառյալ՝ բետոնաշաղախը՝ մոտոկա հանգույցներից,
- վառելիքի և նավթաման նյութերի պահումը կիրականացվի բետոնե, ավազե հիմքերի կամ մետաղական անթափանց տակդիրների վրա,
- մեքենա-սարքավորումների տեխնիկական սպասարկումը կիրականացվի մասնագիտացված կենտրոններում,
- նախատեսվող գործունեության ողջ ընթացքում բողոքների արձագանքման մեխանիզմի ներդրում,
- արտակարգ իրավիճակների կանխարգելման միջոցառումներ,
- կապահովվեն առողջության և աշխատանքի անվտանգության ապահովման միջոցառումներ, ներառյալ՝ բանվորական կազմին սեզոնային արտահագուստի, անձնական պաշտպանիչ միջոցների տրամադրում:
- տարածքի կանաչապատ գոտիները կհամալրվեն արժեքավոր բուսականությամբ:

9.2. Մոնիտորինգ

Նախագծի ամբողջ ընթացքում կանոնավոր մոնիտորինգ է իրականացվելու ԲԿՊ-ում նախանշված մեղմացնող միջոցառումների կատարումը և դրանց արդյունավետությունը ստուգելու նպատակով: Համապատասխան բնապահպանության մասնագետները իրականացնելու են դաշտային ստուգայցեր՝ մանկապարտեզի շինարարական տեղամաս ամսական երկու անգամ: Մոնիտորինգային արդյունքները գրանցվելու են ծրագրի շրջանակում մշակված մոնիտորինգի ստուգաթերթիկում:

Տեխնիկական վերահսկողության շրջանակներում կիրականացվի ամենօրյա հսկողություն, որը կներառի նաև բնապահպանական, առողջության և

աշխատանքային անվտանգության հարցերը և հայտնաբերված անհամապատասխանությունների վերաբերյալ ժամանակին կտեղեկացվի պատվիրատուին:

Ծախսերի արդյունավետության տեսանկյունից նպատակահարմար է համարվել փոշու, աղմուկի և թրթռումների մակարդակների չափագրումներն իրականացնել ազդակիր կողմերի համապատասխան բողոքների դեպքերում:

10. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ

Բնապահպանական պետական փորձաքննության շրջանակում 2025 թվականի օգոստոսի 5-ին, ժամը՝ 11:00-ին, Արմավիրի մարզի Վաղարշապատ համայնքի համայնքապետարանի նիստերի դահլիճում իրականացվել է մանկապարտեզի վերակառուցման նախագծի և նախատեսվող գործունեության ընթացքում շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության վերաբերյալ հանրային քննարկում:

Հանդիպմանը մասնակցել են Վաղարշապատի համայնքապետարանի ներկայացուցիչներ, ներկայացուցիչներ նախագծային, շինարարական և ՇՄԱԳ իրականացնող կազմակերպություններից:

Հանրային քննարկումները կազմակերպվել են հանրային քննարկման և ծանուցումների իրականացման կարգի համաձայն, ըստ որի հանդիպումից նվազագույնը 23 աշխատանքային օր առաջ հանդիպման վերաբերյալ մանրամասն տեղեկատվությունը հասանելի է եղել «Առավոտ» օրաթերթի 03.07.2025 համարում:

Հանրային քննարկման կազմակերպման և անցկացման համար լիազորված անձ է նշանակվել համայնքի ղեկավարի խորհրդական Մարիամ Պողոսյանը:

Շահագրգիռ հանրությունը հնարավորություն է ունեցել իր առաջարկությունները, դիտողություններն ու կարծիքները Վաղարշապատի համայնքապետարան ուղարկել նաև գրավոր:

Հանդիպման արձանագրությունը, մասնակիցների ցուցակը, հանրային քննարկման ժամանակ իրականացված լուսանկարները, ինչպես նաև համայնքի ավագանու համաձայնությունը նախատեսվող գործունեության իրականացման վերաբերյալ ներկայացվում են սույն ՇՄԱԳ հաշվետվությանը կից (Տե՛ս հավելված 7):

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱՆՑՄԱՆ ՎԿԱՅԱԿԱՆ

	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ ՎԿԱՅԱԿԱՆ ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱՆՑՄԱՆ	Կադաստրի կոմիտե
Սույն վկայականով հաստատվում է 30 մայիսի 2025 թվականին գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման միասնական մատյանում կատարված անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքի պետական գրանցումը հետևյալ տվյալներով.		
1. ԳՐԱՆՑՎԱԾ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ՍՈՒԲԵԿՏ(ՆԵՐ) ԳԵՎՈՐԳ ՍԱՀԱԿՅԱՆ ԲԱՐԿԵՆԻ		
2. ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ԳՏՆՎԵԼՈՒ ՎԱՅՐԸ ԵՎ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ Մարզ Արմավիր, համայնք Վաղարշապատ էջմիածին ք. Մ. Մանուշյան փողոց 4/5 մշակույթի տուն		
3. ԳՐԱՆՑՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՀԻՄՔ ՀԱՆԴԻՍԱՑԱԾ ՓԱՏՏԱԹՂԹԵՐԸ Համայնքի ավագանու որոշում 20.05.2025թ. թիվ 61-Ա, Անհատույց օգտագործման պայմանագիր 23.05.2025թ. թիվ 3317		
4. ՀՈՂԱՄԱՍԻ ԲՆՈՒԹԱԳՐԵՐԸ Կադաստրային ծածկագիրը՝ 04-002-0840-0028 Մակերեսի չափը (հա)՝ 0.311 Նպատակային նշանակությունը՝ բնակավայրերի Գործառնական նշանակությունը կամ հողատեսքը՝ Հասարակական կառուցապատման Գրանցված իրավունքի տեսակը՝ ԱՆՀԱՏՈՒՅՑ ՕԳՏԱԳՈՐԾՈՒՄ		
ՎԿԱՅԱԿԱՆ N 30052025-04-0036, գաղտնաբառ՝ RSH8HFTCAJEU Փաստաթղթի խնամքումը և վավերականությունը կարող է ստուգվել Կադաստրի կոմիտեի www.e-cadastre.am կայքի միջոցով Էջ 1/2		

5. ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԲՆՈՒԹԱԳՐԵՐԸ

- 1) Նպատակային նշանակությունը՝ հասարակական
- 2) Բնութագրերը ըստ առանձին շինությունների՝

Հ/Հ	Կադաստրային ծածկագիր	Տեսակ	Մակերես	Գրանցված իրավունքի տեսակ
1	04-002-0840-0028-001	Մշակույթի տուն	378 քմ	ԱՆՎԱՏՈՒՅՑ ԾԳՏԱԳՈՐԾՈՒՄ
2	04-002-0840-0028-002	Խարթակ	34.6 քմ	ԱՆՎԱՏՈՒՅՑ ԾԳՏԱԳՈՐԾՈՒՄ

Լրացուցիչ նշումներ և տեղեկություններ

Ժամկետը՝ 50 տարի

Գրանցումը իրականացնող պաշտոնատար անձի անունը, ազգանունը՝ ՀԱՍՄԻԿ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ

Ձբաղեցրած պաշտոնը՝ Անշարժ գույքի գրանցման միասնական տնօրաբաժանման անշարժ գույքի գլխավոր ռեգիստր

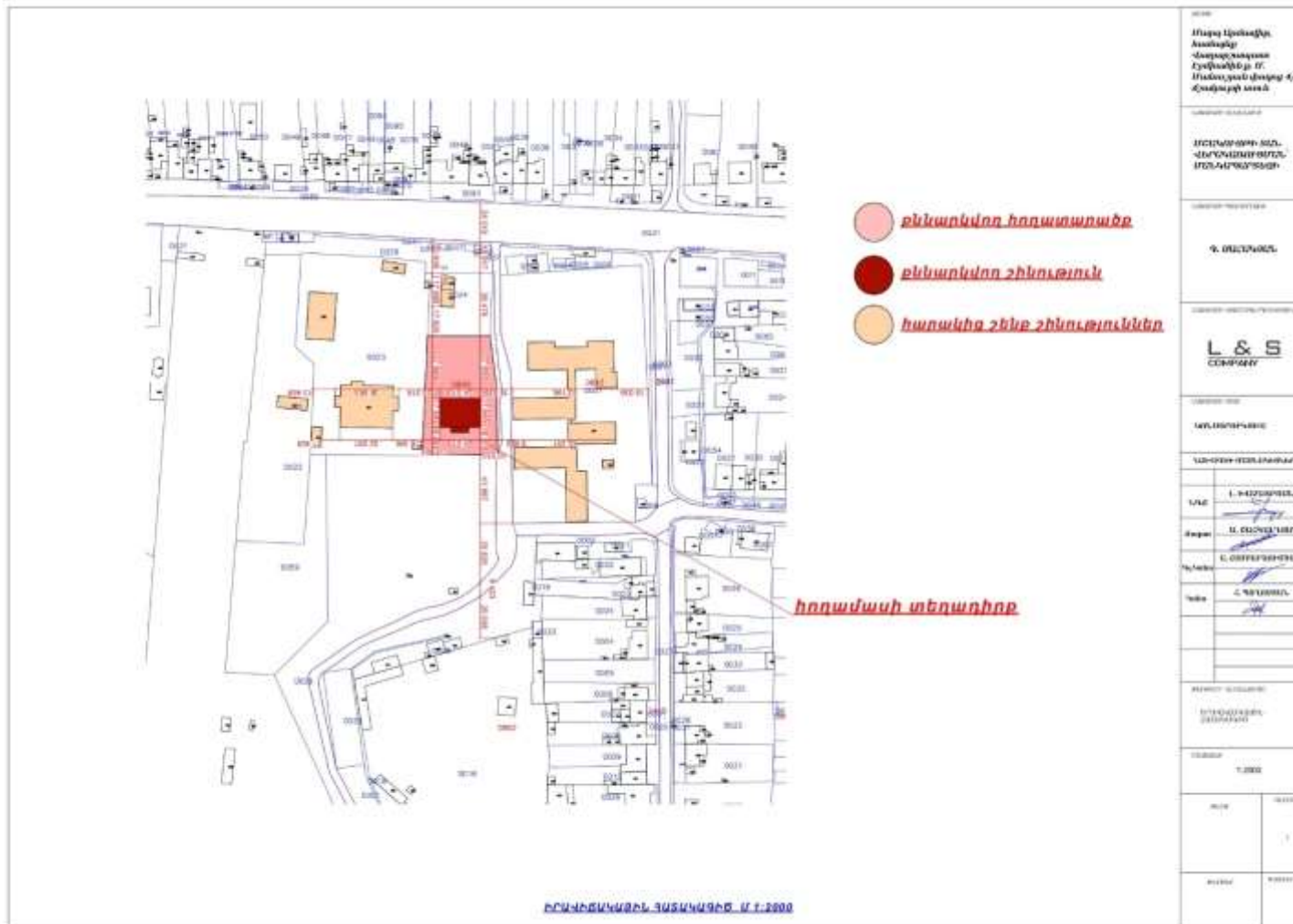
ՎԿԱՅԱԿԱՆ N 30052025-04-0036, զաղտնաբառ՝ RSHBHFTCAJEU

Պատասխանի իսկությունը և վավերականությունը կապով է ստորագրել Կադաստրի կոմիտեի
www.e-cadastre.am կայքէջի միջոցով

Էջ 2/2

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ՏԱՐԱԾՔԻ ԻՐԱԴՐԱՅԻՆ ՍԽԵՄԱ

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՆԱԽԱԳԾՄԱՆ ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

PMFC-6185-91F9-A946

Փաստաթղթի
գրառման համարն է՝ 6185-91F9-A946
և, ինքնուրույն կայքում
ներգելու համար՝
https://portal.mec.am/

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԱՐՄԱՎԻՐԻ ՄԱՐԶ
ՎԱՐԱՐՇԱՊԱՏ ՀԱՄԱՅՆՔ
ՆԱԽԱԳԾՄԱՆ ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
(ՀԱՐՏԱՐԱՊԵՏԱՀԱՏԱԿԱԳԾԱՅԻՆ ԱՌԱՋԱՂԻՄՆՔ)

N ՆԹ-4253-25 05.06.2025թ.

Ձև N 1-2

Օրյենկո Վերակառուցում, մշակույթի տան վերակառուցում մանկապարտեզի,

(տեղեկություններ, կառուցում, վերակառուցում, ուղեգրում վերականգնում, գործառնական կառուցման փուլի ծրագրում)

Փաճկոճ վարչական, հարկային

ռիսկայնության աստիճանը՝ IV նախագծային փաստաթղթերի մշակման համար:

(ռիսկայնության աստիճանը (կառուցողական) նախագծման փուլից և այլն)

Գտնվելու վայրը՝ Մարզ՝ Արմավիր, համայնք՝ Վաղարշապատ Էջմիածին ք. Մ. Մանուկյան փողոց 4/5 մշակույթի տուն, 04-002-0840-0028

Դեպքի, համայնքի, փողոցի անվանումները, շենքի համարը, հոդվածի ծանուցիչը

Կառուցապատող ԳԵՎՈՐԳ ՍԱՀԱԿՅԱՆ / 3904670433 / ԱՐՄԱՎԻՐ, ՎԱՐԱՐՇԱՊԱՏ, ԵՎԱԼՑԱՆ Փ., 305

(կառուցողական աստիճանը, գտնվելու վայրը, ֆուդկանան անձի անունը, ազգանունը, քանդակը (այդ, հեռախոսահամարը, էլեկտրոնային հասցեն)

Առաջադրանքի տրամադրման հիմքը՝ ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՑՔԻ ԿՎԱՏՄԱՍԲ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ԴԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱՆՑՄԱՆ ՎԿԱՑԱԿԱՆ՝ ԱՆՀԱՏՈՒՑՑ ՕԳՏԱԳՈՐԾՈՒՄ ԳԵՎՈՐԳ ՍԱՀԱԿՅԱՆ 30052025-04-0036

(կառուցողական աստիճանը՝ ՇՀ զինադրույթներ անհմտակա կառույցի հոդվածը տրամադրման, անշարժ գույքի փոփոխման լիազորված հաստատող անդամներ)

Փաստաթղթից

Առաջադրանքի գործողության ժամկետը մինչև 05.12.2026թ.

(N 1 հավելվածի 12-րդ կետին համապատասխան)

Ն Ա Ն Ա Գ Ծ Վ ՈՂ Հ Ո Ղ Մ Մ Ս Ի Բ Ն ՈՒ Թ Ա Գ Ի Ր Ը
(աստղանիշով (*) նշված դրույթների գրաֆիկական արտացոլումը տրամադրվում է կից ներկայացվող ամփոփ սխեմայով՝ Մ 1:500)

1. Հողամասը գտնվում է

Հասարակական կառուցապատման գոտում

(հողամասի դիրքը ցարգայնական միջավայրում, դրա նպատակային և որոշակիացված կառուցվածքը)

2. (*) Հողամասի չափսերը

0.311հա

(հողամասի ամենամեծը կողմնապահ կառուցվածք, մակերեսը(հա))

3. Հողամասի առկա վիճակը

մշակույթի տուն, հարթակ

(տեղեկի բնութագրող, շենքի(ի) հար թվում ցանկում ներառված, (տարածքային, կառուցվածքային, հարթակային), (հարթակային) տարածք և այլն) կանաչապատման ժառանգություն և այլն)

4. (*) Տրանսպորտային պայմանները

Մանուկյան փողոց

(համապատասխան տրանսպորտային, երեքուկեսի տրանսպորտի մոտեցումները և այլն)

5. (*) Ինժեներական ցանցեր և սարքավորումներ (ջրամատակարարման, կոյուղու, գազամատակարարման, տաք ջրի մատակարարման, էլեկտրամատակարարման, էլեկտրոնային հաղորդակցության համակարգեր)

չկան

(նախագծերի տրամադրված կամ չկա տարածքի անկողիններում, համապատասխան, այդ թվում՝ տրոսներով)

6. (*) Կից հողամասեր

անհատ սեփականատերեր, անհատ սեփականատերեր, փողոց, համայնքային սեփականության հողամասեր

7. Քնության հատուկ պահպանվող և (կամ) պատմամշակութային հուշարձանների տարածքներ (պահպանական գոտիներ)

8. (*) Հատակագծային սահմանափակումներ

(կից հոդագրաթիվների անգամը և, եթե այդպիսին կա, համապատասխան հնչյունները)

չկան

(հոդարանի անգամը)

հարևան հողատիրեր և շինություններ նայող ճակատներում բացվածքներ նախագծել նորմատիվ հեռավորությունների ապահովման դեպքում

(տեղանքում սղծող պատկերային, սքանավորող պլաների, լանդշաֆտապատկերային նկարագրագրքների և այլ փայլերի նկարները սահմանափակումները, այդ դեպքում՝ տեղեկությունները)

ՆԱԽԱԳԾԱՅԻՆ ՊԱՀԱՆՁՆԵՐԸ

(աստղանիշով (*) նշված դրույթների գրաֆիկական արտացոլումը տրամադրվում է կից ներկայացվող ամփոփ սխեմայով՝ Մ 1:500)

9. Ճարտարապետահատակագծային պահանջներ

Նախագծել Վաղարշապատ համայնքի Չվարթնոց թաղամասի Մանուշյան փողոցի թիվ 0 հասցեում գտնվող մեկ հարկանի մշակույթի տան վերակառուցում երկհարկանի և մանսարդային հարկով մանկապարտեզի, տարածքի բարեկարգում, պարիսպ, նախատեսել հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար մատչելի պայմաններ ապահովող միջոցառումներ, Ղեկավարվելով ՀՀ քաղաքաշինության կոմիտեի Նախագահի 28.12.2020թ. թիվ 102-Ն հրամանով հաստատված «ՀՀԸՆ 20.04-2020 երկրաշարժադիմացկուն շինարարություն. Նախագծման նորմեր» շինարարական նորմերով

(եթե ունի, ներկայացնել ճակագրության պետության և երկրաշինության վարչարարող պետությունից, առկա քաղաքաշինության ծառայության փոխարքերի որոշումները կամ եթե ունի քաղաքաշինության ծառայության կողմից կազմակերպվող մասշտաբային քաղաքաշինական միջազգայն պայմանագրի, սուղատեսչությունից ձևավորված, տեղեկություն, պատկերային, սքանավորող համապատասխանող և գույնային լուսանկարները, վերաբերող

9.1.(*) օբյեկտի հեռավորությունը կարմիր գծից (մետր)

կառուցապատման գծով

9.2.(*) հեռավորությունը հարևան հողատիրերից (օբյեկտներից) (մետր)

9.2-10.5

9.3.(*) թույլատրելի բարձրությունը (մետր)

մինչև 12մ

սահմանված բարձրության բարձրությունը գրառված չլինելու և շինությունների ներառված լինելով ՀՀԸՆ 9.6.10-2008 «Մեծանկյուն շինարարություն. Նախագծման նորմեր» շինարարական նորմերով սահմանված պահանջների ապահովման համար, հայտարարվող միջոցներ, տեղանկարային պայմանագրի միջոցառումները և այլն

9.4. կառուցապատման խտության գործակիցը (կառույցի, (կառույցների) ընդհանուր մակերեսի հարաբերությունը հողամասի մակերեսին)

0,16

9.5. կառուցապատման տոկոսը (կառուցապատվող (անջրանցիկ) տարածքի հարաբերությունը հողամասի տարածքին՝ տոկոսներով) (%)

40% /անջրանցիկ տարածք մինչև 20%/

9.6 կանաչապատման տոկոսը (կանաչապատ տարածքի հարաբերությունը հողամասի մակերեսին՝ տոկոսներով՝ (%))

60%

9.7 այլ պահանջներ

---

10. Հողամասում գտնվող շենքերի ու շինությունների քանդման կամ տեղափոխման (ապամոնտաժման) պայմանները և աշխատանքների հերթականությունը

---

11. Ստորգետնյա, կիսանկուղի և առաջին հարկերի տարածքների օգտագործման պայմանները

---

12. (*) Ինժեներական ցանցեր և սարքավորումներ

12.1 (*) ջրամատակարարում
կոյուղի, տաք ջրի
մատակարարում

«Վեոյիա Ջոկր» ՓԲԸ

(Դասնանյա մատակարարող կառնակելուպլան տեղեկության սպասանելի)

12.2 (*) Էլեկտրամատակարարում

(Դասնանյա մատակարարող կառնակելուպլան տեղեկության սպասանելի)

12.3. (*) գազամատակարարում

(Դասնանյա մատակարարող կառնակելուպլան տեղեկության սպասանելի)

12.4. (*) Էլեկտրոնային
հաղորդակցություն մալուխատար
կոյուղու (ներառյալ դիտահորը)
տեղադիրը

(Դասնանյա N 1 հազըքանի 57-րդ կետի 2-րդ ենթամասով սահմանյալ ենթադասն սղակցելի)

12.5. թույլ հոսանքներ

12.6. արբահանություն

կնքել պայմանագիր Վաղարշապատի «ԲԿՎ»-ի հետ արքավայրը՝ շին,
հրապարակից 7կմ

13. Տարածքի ինժեներական
նախապատրաստում

(տեղեկի կազմակերպան, ջրատարան, լճամերան սղակցություններ)

14. Բարեկարգում

տարածքը բարեկարգել, կանաչապատել և լուսավորել

կառնակելուպլան սահմանյալ (ճարտարապետական պահանջները, պահպանություն, հատկապես հանրապետական միջոցներ,
գանձապատում, կրկնող և այլն)

15. Շինարարական նյութեր

ավազ, խիճ, բետոն, քար, ամրան, ապակի, և այլն

(շինարարական նյութերի տրամադրանքն սղակցելուպլանում, հատկապես ջրամեր, պատկերի գծերի,
պատրաստման վերաբերյալ)

16. Պաշտպանական կառույցներ

ըստ նորմատիվ պահանջների

(սպասարկելուպլան սահմանյալ և իրենցենք պաշտպանական միջոցներով)

17. Հակահրդեհային
պահանջներներ

ըստ նորմատիվ պահանջների

(հանրապետական սահմանյալ և պահանջան միջոցներով)

18. Հաշմանդամների և
բնակչության տախվաշարժ
խմբերի պաշտպանության
միջոցառումներ

ըստ նորմատիվ պահանջների

19. Եղջակա միջավայրի
պահպանում

ապահովել շրջակա միջավայրը մտանգավոր ազդեցությունից

(շրջակա միջավայրը մտանգավոր ազդեցությունից խուսափել, միջոցներով)

20. Շինարարության
կազմակերպում

Էջմիածին համայնքի ավագանու 04.12.2018թ. թիվ 14 արտահերթ նիստի
թիվ 97-Ն որոշման պահանջներով կազմել շինարարության
կազմակերպման նախագիծ

(սղակցելուպլանի շինարարության հետ կապված սղակցելուպլանում ազդեցության բացահայտ, բացահայտ
սահմանյալ և տրամադրելի սահմանյալ պահանջան վերաբերյալ)

21. Առաջարկանքի գործողության
ժամկետը և նախագծի մշակման
փուլերը

մինչև 05.12.2026թ.,

(ընդամենը առաջարկանքի գործողության ժամկետը և նախագծի մշակման փուլերը)

Լ Դ Մ Ց ՈՒ Ց Ի Չ Պ Ա Յ Մ Ա Ն Ն Ե Ը

22. Նախագծային
փաստաթղթերի
փորձաքննության
ներկայացվող պահանջներ

Պետական համայնքի փորձաքննություն, Պարզ փորձաքննություն

(հաստատել ճարտարապետական օբյեկտի կառնակելուպլան սահմանյալ փորձաքննության օրենքով կամ նախագծի
կառնակելուպլանի կողմից կառնակելուպլանի համապատասխան իրադրության սղակցել)

23. Միջանկյալ համաձայնեցում

Նախագիծը համաձայնեցնել համայնքապետարանի հետ

(ըրազատ, մարմնի կամ ժողովարանի ճարտարապետական օբյեկտի կառնակելուպլանի համաձայնեցնել ընդգրկում շինարարության
փուլերի հետ հղեղարան նախագծի համաձայնեցնելուպլան, կրկնող և այլն, սղակցելուպլանի վերաբերյալ
հատկապես իրենցենք N 1 հազըքանի 67-րդ կետով սահմանյալ ընդգրկում)

24. Հասարակական
քննարկումներ

(նախագծի ճարտարապետական օբյեկտի կառնակելուպլանի համաձայնեցնել ընդգրկում և կազմել)

25. Համաձայնեցումների կամ
մասնագիտական
եզրակացությունների ստացում

ըստ գործող նորմերի, տեխնիկական վիճակի (սեյսմիկ) զննության
եզրակացություն

(ընդգրկում են տեղեկության համաձայնեցնել օբյեկտի համաձայնեցնել ընդգրկում, իրադրանքներ, ընդգրկում պահպանության
և այլ իրադրանքներ մարմնի կողմից, հետ, իրադրանք N 1 հազըքանի 66-րդ կետով սահմանյալ ընդգրկում, իրենցենք
հատկապես իրենցենք N 1 հազըքանի 67-րդ կետով սահմանյալ ընդգրկում)

26. Փոստային բաժանորդային
պահարանների տեղադրում

(Եթե մեկ տեղադրություն համաձայնեցման օրենքով սահմանված սահմանները թույլ չեն տալիս, բնութան արտադրության
և ուղի տարածքի մաշվածություն հետ, ինչպես նաև N 1 համայնքի 16-րդ գնումը սահմանված ճաշկերում իմացության
ներառվածությունը տեղադրվածությունը (գտնաբերություն) հետ)

27. Թաղաքաշինական
կանոնադրությամբ ամրագրված
լրացուցիչ պայմաններ

նախագիծը համաձայնեցման ներկայացնել ելնք օրինակից

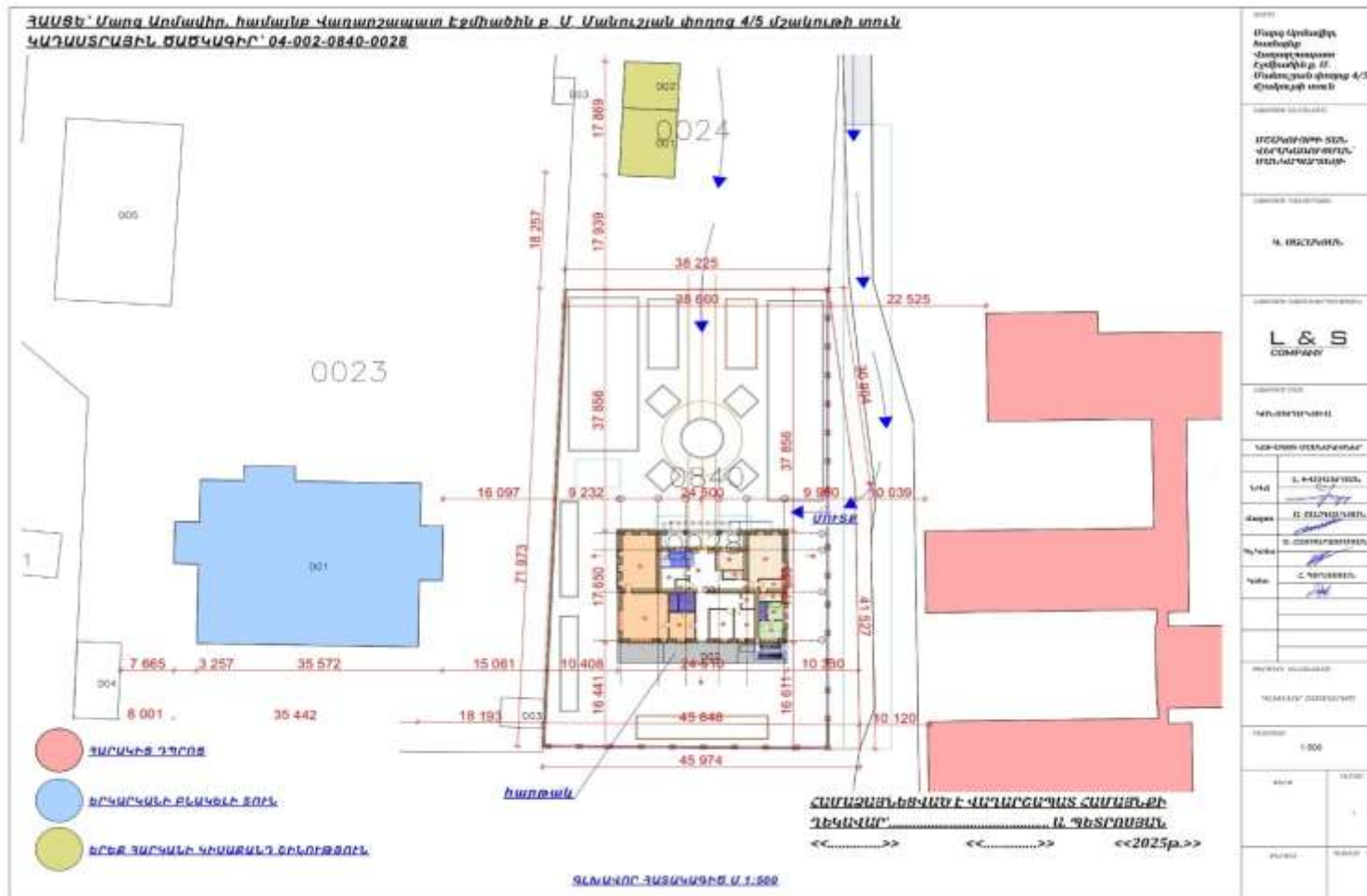
28. Այլ պայմաններ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԱՂԱՐՇԱՊԱՏ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐԻՆ
ՓՈԽԱՐԻՆՈՂ ՄՈՎՋԻՆ ՏԵՂԱԿԱՆ՝

ԱՐՄԵՆ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

(ստորագրությունը, ստորագրությունը, ստորագրությունը)

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԵԶԻ ԳԼԽԱՎՈՐ ՀԱՏԱԿԱԳԻԾԸ

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5. ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՊԼԱՆ

Ծրագրի գործողություններ	Շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր ազդեցություններ	Առաջարկվող մեղմացնող միջոցառումներ	Պատասխանատու մարմին
Ն Ա Խ Ա Շ Ի Ն Ա Ր Ա Ր Ա Կ Ա Ն Փ ՈՒ Լ			
1. Հանրային լուսմներ, հանրության իրազեկում	Հանրության ոչ պատշաճ տեղեկացվածությունը և հնարավոր բողոքները կարող են նախատեսվող գործունեության իրականացման ժամկետների ձգձգման պատճառ դառնալ:	1.1. Մանկապարտեզի վերակառուցման նախագծի և ԲԿՊ-ի վերաբերյալ առաջին հանրային քննարկումը անցկացրվել է ս.թ. օգոստոսի 5-ին, ժամը՝ 11:00-ին, Արմավիրի մարզի Վաղարշապատ համայնքի համայնքապետարանի նիստերի դահլիճում: 1.2. Հանրային քննարկման հայտարարությունը օրենսդրությամբ սահմանված կարգով տպագրվել է «Առավոտ» օրաթերթի 03.07.2025 համարում:	Պատվիրատու
2. Մրցության և պայմանագրային փաստաթղթերի պատրաստում	ԲԿՊ-ի պահանջներն անհրաժեշտ է հաշվի առնել աշխատանքային նախագծում, որի արդյունքում հնարավոր են բնապահպանական բացասական ազդեցություններ՝ մանկապարտեզի վերակառուցման և շահագործման փուլերում:	2.1. Աշխատանքային նախագիծը անհրաժեշտ է մշակել հաշվի առնելով ԲԿՊ-ում պլանավորված մեղմացնող միջոցառումները, որոնք պետք է ներառված լինեն նաև կապալառուի պայմանագրային փաստաթղթերում:	Պատվիրատու
Շ Ի Ն Ա Ր Ա Ր ՈՒ Թ Յ Ա Ն Փ ՈՒ Լ			
Առողջություն և աշխատանքային անվտանգություն			
3. Շինարարական հրապարակի բոլոր գործողությունները	ԲԿՊ-ի պահանջների չկատարումը և մանկապարտեզի վերակառուցման բնապահպանական պահանջների մասին տեղեկատվության պակասը կարող են շրջակա միջավայրի վատթարացման պատճառ դառնալ: Շինարարական ոչ պաշաճ կազմակերպման պատճառով	3.1. Անհրաժեշտ է նշանակել բնապահպանական/ աշխատանքային անվտանգության և արտակարգ իրավիճակների համար պատասխանատու անձ, ով մշտապես ներկա կգտնվի շինհրապարակում: 3.2. Անհրաժեշտ է ձեռնարկել միջոցառումներ կողմնակի անձանց մուտքը շինհրապարակ արգելելու համար. (ցանկապատում, պահակակետ և այլ): 3.3. Անհրաժեշտ է բացառել անվտանգության կանոնների խախտման դեպքերը (օր. չհսկված էլեկտրական գործիքների առկայությունը շինհրապարակում և այլն):	Կապալառու

	աշխատողների, ինչպես նաև շինհրապարակի մերձակայքում բնակվող մարդկանց ցանկացած վնասվածքը անընդունելի է:	3.4. Անհրաժեշտ է ապահովել կրակմարիչի առկայությունը և դրանց հեշտ հասանելիությունը շինհրապարակում և կիրառվող տեխնիկայում: 3.5. Անհրաժեշտ է ապահովել առաջին բուժ օգնության միջոցների առկայությունը և դրանց հեշտ հասանելիությունը շինհրապարակում: 3.6. Բանվորական և այլ անձնակազմը պետք է ապահովվի սեզոնային արտահագուստով և այլ անհատական պաշտպանության միջոցներով, որոնք պետք է համապատասխանեն ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված չափանիշներին (մշտապես սաղավարտների կիրառում, անհրաժեշտության դեպքում դիմակներ և պաշտպանիչ ակնոցներ, պաշտպանիչ հագուստ և կոշիկներ): 3.7. Աշխատանքային անվտանգության և առողջության հետ կապված միջադեպերը պետք է գրանցել: 3.8. Աշխատողները պետք է անցնեն աշխատանքի անվտանգության հրահանգավորում, ինչը պատշաճորեն պետք է գրանցվի համապատասխան գրանցամատյանում: 3.9. Խստորեն պետք է պահպանվեն ՀՀ օրենսդրությամբ պահանջվող աշխատանքային անվտանգության պահանջներն ու նորմերը:	
Հանրության հետ կապ և հանրային իրազեկում			
4. Հանրության իրազեկման բարձրացում, բողոքարկման մեխանիզմ	Ազդակիրների թերի իրազեկվածությունը, տեղեկատվության և փոխըմբռնման պակասը կարող է հանգեցնել դժգոհությունների, որի արդյունքում հնարավոր են նախատեսվող գործունեության ժամկետների հետաձգումներ:	4.1. Շինարարական աշխատանքները սկսելուց առաջ անհրաժեշտ է տեղադրել ցուցանակներ / տեղեկատվական վահանակներ, որոնք պարունակում են տեղեկատվություն շինարար կազմակերպության, նրա գտնվելու վայրի, աշխատանքային ժամերի, պատասխանատու անձանց և նրանց հեռախոսահամարների/ էլեկտրոնային հասցեների մասին: 4.2. Շին հրապարակում անհրաժեշտ է ունենալ բողոքների գրանցամատյան և նշանակել պատասխանատու անձ, ով 15 օրյա ժամկետում պետք է պատասխանի դիմորդին՝ հարցի լուծման վերաբերյալ:	Կապալառու
Շրջակա միջավայրի պահպանություն			

5. Հողային աշխատանքներ, շինանյութերի փոխադրումներ, շինարարական աշխատանքներ	1. Տրանսպորտային միջոցների երթևեկությունից, ինչպես նաև շին տեխնիկայի շահագործուից առաջացած փոշու և այլ արտանետումների ազդեցությունը; 2. Շին. աշխատանքների արդյունքում աղմուկի և թրթռումների մակարդակի աճի հետևանքով ազդեցությունը: 3. Հողային ռեսուրսների հնարավոր աղտոտումներ: 4. Ջրային ռեսուրսների հնարավոր աղտոտումներ:	5.1. Օդի աղտոտման և փոշու կառավարում 5.1.1. Փոշու արտանետումները նվազագույնի հասցնելու նպատակով շինհրապարակի տարածքում պարբերական ջրցանումների իրականացում: 5.1.2. Օդի որակի չափագրումների իրականացում ըստ անհրաժեշտության՝ ազդակակիր անձանց բողոքների դեպքում: 5.1.3. Անհրաժեշտ է նվազագույնի հասցնել շինհրապարակում պահվող նյութերի և թափոնների քանակը և պահել կուտակված նյութերը հնարավորինս ծածկված վիճակում փոշու հնարավոր տարածումից խուսափելու համար; 5.1.4. Շրջակա տարածքները (մայթերը, ճանապարհները) պետք է զերծ պահվեն շինարարական աղբից՝ փոշին նվազագույնի հասցնելու նպատակով 5.1.5. Անհրաժեշտ է սահմանափակել մեքենաների արագությունը փոշու քանակը նվազեցնելու նպատակով: 5.1.6. Անհրաժեշտ է ապահովել շին հրապարակ մուտք գործող և լքող մեքենաների անվադողների լվացումը: 5.2. Աղմուկի և թրթռումների կառավարում 5.2.1. Շին. հրապարակում աղմուկի և թրթռումների մակարդակը պետք է համապատասխանի ՀՀ օրենսդրական նորմերին, իսկ չափագրումներ կիրականացվեն ըստ սահմանված ժամանկացույցի: 5.2.2. Աղմկահարույց աշխատանքների իրականացում օրվա ցերեկային ժամերին՝ սամանափակվելով միայն թույլատրված ժամերի միջակայքում: 5.2.3. Մեքենաների ապահովվում խլացուցիչներով: Անսարք վիճակում գտնվող մեքենաների օգտագործման բացառում: 5.2.4. Շինարարության մեջ ներգրավված բանվորներին ԱՊՄ-ով, այդ թվում՝ ականջակալներով, ապահովում: 5.3. Հողային ռեսուրսների աղտոտվածության բացառում	Կապալառու

		5.3.1. Շինարարության մեջ ներգրավված տեխնիկան և մեքենա-սարքավորումները պետք է լինեն տեխնիկապես սարքին վիճակում: 5.3.2. Շինարարության մեջ ներգրավված տեխնիկան և մեքենա-սարքավորումները պարբերաբար պետք է անցնեն տեխնիկական ստուգում, իսկ լիցքավորումը իրականացվի շինհրապարակի տարածքից դուրս՝ մասնագիտացված ծառայություններ մատուցող ընկերությունների կողմից՝ բացառելով վառելանյութերի և քսայուղերի արտահոսքը շին հրապարակի տարածքում: 5.3.3. Անհրաժեշտ է շինաշխատանքների ընթացքում հնարավորինս բացառել հողային մատերեսների վրա անուղղակի ազդեցություններն, ինչպիսիք են շինթափոնների տեղադրում, կեղտաջրերի/քետոնաջրերի հեռացում և այլ գործողություններ: 5.4. Ջրային ռեսուրսների աղբյուրվածության բացառում 5.3.4. Անհրաժեշտ է շինհրապարակում ունենալ կեղտաջրերի համար նախատեսված պարզարան: Նստեցումից հետո ջուրը կօգտագործվի տարածքի ջրցանման և այլ հնարավոր նպատակներով, իսկ հատակի նստվածքը պարբերաբար կհեռացվի շինհրապարակից շինարարական աղբի հետ:	
Շինարարական հրապարակի կազմակերպում			
6. Շինհրապարակի կազմակերպում	Շինհրապարակի ոչ ճիշտ կազմակերպումից բխող ազդեցություններ	6.1. Շին հրապարակն անհրաժեշտ է կազմակերպել բացառապես կառուցապատման ենթակա տարածքի ներսում: 6.2. Շին. հրապարակի կազմակերպման սխեմայում պետք է նշված լինեն շին. նյութերի պահեստավորման, նյութերի և թափոնների ժամանակավոր կուտակման տեղերը, մեքենաների և սարքավորումների կայանատեղերը և այլն: 6.3. Անհրաժեշտ է նախատեսել ավազի, ցեմենտի, այլ սորուն նյութերի, հողային զանգվածների, ինչպես նաև շինարարական աղբի պահեստավորումը փակ տարածքներում կամ դրանց ծածկումն անթափանց թաղանթներով: 6.4. Անհրաժեշտ է իրականացնել շինհրապարակի ցանկապատում, համապատասխան տեղեկատվական ցուցանակի ու մուտքն արգելող նշանների տեղադրում:	Կապալառու

		6.5. Անհրաժեշտ է իրականացնել շենք ծածկումը շինարարությանը համապատասխան բարձրությամբ անթափանց թաղանթով: 6.6. Անհրաժեշտ է նվազագույնի հասցնել բաց տեղամասերի քանակը, հետլիցքն իրականացնել հնարավորինս կարճ ժամկետներում, տեղադրել նախազգուշացնող նշաններ: 6.7. Շինարարական տրանսպորտային միջոցները և սարքավորումները պետք է լվացվեն շինհրապարակի տարածքից դուրս՝ համայնքում գործող մասնագիտացված լվացման կետերում:	
Երթևեկության կառավարում			
7. Շինհրապարակ մուտք ու ելք գործող մեքենաներ	Երթևեկության հնարավոր ազդեցություններն են. • երթևեկության խափանումներ • երթևեկության հետ կապված վտանգներ և անվտանգության խնդիրներ • փոշու, աղմուկի և թրթռումների մակարդակի աճ • հասարակական ճանապարհների վրա ցեխի և շին աղբի տարածում • շինարարական ծանր սարքավորումների և փոխադրամիջոցների կողմից ճանապարհներին վնաս	7.1. Մեքենաների և բեռնատարների երթևեկությունը անհրաժեշտ է կազմակերպել հասարակական երթևեկությանը և հիմնական հանրային ճանապարհին նվազագույն անհարմարություններ և վնաս պատճառելու սկզբունքով: 7.2. Անհրաժեշտության դեպքում, ձեռնարկել ճանապարհին հասցրած վնասների վերականգնման աշխատանքներ՝ ապահովելով ճանապարհների նախնական վիճակը: 7.3. Դեպի շինարարական հրապարակ մուտքն ու ելքը պետք է կազմակերպել ընդհանուր երթևեկության և հասարակական անվտանգության համար նվազագույն խոչընդոտներով: 7.4. Նախքան շինհրապարակից դուրս գալը անհրաժեշտ է կազմակերպել տեխնիկայի անիվների և արտաքին մասի լվացում: 7.5. Անհրաժեշտ է խուսափել գործողություններից, որոնք կարող են ճանապարհների խցանումների պատճառ դառնալ: 7.6. Մեքենաների և սարքավորումների կայանատեղին անհրաժեշտ է կազմակերպել միայն սահմանված վայրերում: 7.7. Անհրաժեշտ է ապահովել բեռնատարների ծածկով երթևեկումը շինհրապարակը լքելիս: 7.8. Անհրաժեշտ է իրականացնել փոխադրամիջոցների տեխնիկական վիճակի կանոնավոր զննում՝ վառելանյութի և յուղի արտահոսքը կանխելու համար:	Կապալառու

		7.9. Անհրաժեշտ է դադարեցնել արտահոսքեր ունեցող մեքենաների աշխատանքը և դրանք փոխարինել պատշաճ վիճակում գտնվող մեքենաներով:	
Արտակարգ իրավիճակների կառավարում			
8. Վտանգավոր նյութերի օգտագործում և այլ արտակարգ իրավիճակների դեպքեր (դժբախտ պատահարներ և այլն)	Վառելիքի, յուղի կամ այլ թունավոր նյութերի արտահոսքի պատճառով հնարավոր է վտանգավոր նյութերի թափանցում հողի մեջ:	8.1. Անհրաժեշտ է նշանակել արտակարգ իրավիճակների համար պատասխանատու անձ, ով մշտապես ներկա կգտնվի շին. հրապարակում; 8.2. Շինհրապարակը պետք է ապահովված լինի արտահոսքը կանխող/մաքրող սարքավորումներով՝ հողի հնարավոր աղտոտումը կանխելու համար: 8.3. Վտանգավոր նյութերի կառավարումը պետք է իրականացնել համապատասխան ՀՀ օրենսդրական պահանջներին; 8.4. Վտանգավոր նյութերն ու վառելանյութն պետք է պահել ծածկված, ապահով և բնական ճանապարհով օդափոխվող տարածքում՝ ապահովված անթափանց հատակով և պատնեշով: 8.5. Շինարարական բոլոր տեղամասերում անհրաժեշտ է ապահովել արտակարգ պատահարների դեպքում կոնտակտային տվյալները, պատասխանատու անձանց և անվտանգության պատասխանատուի անուն(ները), հեռախոսահամարները պարունակող պաստառների առկայությունը: 8.6. Շին. աշխատանքների տեղամասերում տեղադրել հրդեհաշիջման սկզբնական միջոցներ, հրշեջ հիդրանտներ, փակցնել հակահրդեհային անվտանգության պաստառներ, հրդեհների մասին ուղեցույց-հիշեցումներ և այլն: 8.7. Մշտապես իրականացնել շինարարական հրապարակի, բաց պահեստների հակահրդեհային միջտարածությունների ժամանակին մաքրում հրդեհավտանգ թափոններից և աղբից, քանի որ հակահրդեհային միջտարածությունները չեն կարող օգտագործվել նյութերի, սարքավորումների, տարաների պահեստավորման, ավտոտրանսպորտային տեխնիկայի կայանման համար: 8.8. Հրդեհաշիջման համար նախատեսված ջրաղբյուրների ճանապարհները և անցումները պետք է միշտ ազատ լինեն, շինարարության ընթացքում ճանապարհների	Կապալառու

		փականան դեպքում՝ ջրային աղբյուրներին մոտենալու կամ այդ հատվածով անցնելու նպատակով տեղադրել շրջանցման ուղղությունը ցույց տվող ցուցանակներ: 8.9. Անբարենպաստ օդերևութաբանական պայմանների (քամու արագություն, անհողմություն, մառախուղ) դեպքում աշխատանքներն իրականացնել պահպանելով անվտանգության բոլոր կանոնները կամ շին. աշխատանքները դադարեցնել մինչ օդերևութաբանական պայմանները կլինեն բարենպաստ աշխատանքները վերսկսելու համար: 8.10. Արտակարգ պատահարի դեպքում դրանք պետք է գրանցվեն համապատասխան գրանցամատյանում:	
Թափոնների և նյութերի կառավարում			
9. Շինհրապարակ և շինարարական աշխատանքներ	Շին աղբի տեղադրումը անհամապատասխան վայրերում, ջրահեռացման համակարգ ներթափանցող թափոնները և աղտոտիչները և շինարարական այն նյութերը, որոնք չեն մաքրվում շինհրապարակից, իրենցից ներկայացնում են պոտենցիալ վտանգ:	9.1. Թափոնների հավաքման վայրերը և հեռացման ուղիները պետք է նախապես որոշված լինեն շինարարության արդյունքում գոյացող թափոնների բոլոր հիմնական տեսակների համար: 9.2. Կանոնավոր կերպով (ամենաուշը 3 օրը մեկ) շինհրապարակից անհրաժեշտ է հեռացնել շին. թափոններն ու աղբը՝ փոշու և շին աղբի երկարատև կուտակումը և երթևեկության խոչընդոտները կանխելու համար: 9.3. Շին հրապարակի տարածքում անհրաժեշտ է հատկացնել շին. աղբի նախնական կուտակման վայր: 9.4. Շինարարական աղբը անհրաժեշտ է տեղափոխել դրանց հեռացման համար հատուկ հատկացված վայրեր՝ հատուկ սահմանված երթուղով: 9.5. Շինարարական հավաքված վտանգավոր թափոնները պետք է պատշաճ կերպով հավաքվեն և հեռացվեն համապատասխան արտոնագիր ունեցող կազմակերպությունների կողմից՝ պայմանագրային հիմունքներով: 9.6. Պետք է կատարվեն թափոնների հեռացման վերաբերյալ համապատասխան գրանցումներ/գրառումներ՝ որպես ապացույց, որ թափոնների կառավարումը կատարվում է պատշաճ և նախատեսվածի համաձայն:	Կապալառու

		9.7. Կենցաղային աղբի հավաքումը պետք է իրականացվի դրա համար նախատեսված տարրաներում և պարբերաբար հեռացվի համապատասխան աղբահավաք կազմակերպության կողմից՝ պայմանագրային հիմունքներով: 9.8. Անհրաժեշտ է բացառել շինանյութերի և շին. աղբի կուտակումը շինհրապարակից դուրս՝ մասնավոր կամ հասարակական տարածքում, ինչպես նաև շին. աղբի հեռացման նպատակով հասարակական աղբամանների օգտագործումը:	
Աշխատողների վերապատրաստում			
10. Աշխատողների վերապատրաստում	Թերի իրազեկվածության և տեղեկատվության պակասից բխող ազդեցություններ:	10.1. Անհրաժեշտ է իրականացնել բոլոր աշխատողների համար ԲԿՊ պահանջների մասին դասընթացներ՝ այդ թվում թափոնների ճիշտ կառավարման, տարածքը մաքուր պահելու և այլն; 10.2. Բոլոր աշխատողներին անհրաժեշտ է իրազեկել աշխատանքի անվտանգության և տարբեր արտակարգ իրավիճակների դեպքում ձեռնարկվող միջոցառումների վերաբերյալ:	Կապալառու
Աշխատանքային տեղամասի վերականգնում, բարեկարգում, տարածքի կանաչապատում			
11. Շինհրապարակի վերականգնում, տարածքի բարեկարգում 12. Կանաչապատում	Անհրաժեշտ է շինհրապարակից հեռացնել շին. տեխնիկան, բոլոր շին պարագաները, շինարարական նյութերը , թափոնները և այլն:	12.1. Շինհրապարակից անհրաժեշտ է հեռացնել շինարարության հետ կապված բոլոր պարագաները, այդ թվում՝ չօգտագործված նյութերը, թափոնները, մեքենաները, սարքավորումները, ցանկապատը և այլն: 12.2. Անհրաժեշտ է վերականգնել բոլոր վնասված կամ տեղահանված կոմունիկացիաները; 12.3. Անհրաժեշտ է մաքրել շինհրապարակը կենցաղային և այլ աղբից, հեռացնել յուղի, վառելիքի արտահոսքի հետքերը; 12.4. Անհրաժեշտ է կատարել նախագծով նախատեսված բարեկարգման աշխատանքները: 12.5. Անհրաժեշտ է ապահովել կանաչապատման աշխատանքները՝ դրանք համաձայնեցնելով Վաղարշապատի համայնքապետարանի հետ:	Կապալառու
ՀԵՏՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ՇԱՀԱԳՈՐԾՄԱՆ ՓՈՒԼ			

13. Թերությունների վերացման աշխատանքներ	Շինարարական փուլի համար սահմանված բոլոր ազդեցությունները	13.1. Անհրաժեշտ է ապահովել նախագծով նախատեսված բոլոր աշխատանքների պատճառ հրականացումը:	Կապալառու

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6. ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ՄՈՆԻՏՈՐԻՆԳԻ ՊԼԱՆ

Վայր/ Գործողություն/ Փուլ	Մոնիտորինգի ենթակա պարամետրեր	Մոնիտորինգի կետեր	Մոնիտորինգի գործիքներ/ մեթոդներ	Բնապահպանական գործողությունների ցուցանիշ	Պատասխան ատուներ	Մոնիտորինգի հաճախականություն
Շ Ի Ն Ա Բ Ա Բ ՈՒ Թ Յ Ա Ն Փ ՈՒ Լ						
1. Հանրային լուսմներ և կապը հանրության հետ	- Հանրության տեղեկացվա- ծությունը շինարարության փուլերի վերաբերյալ - Ազդակիր կողմերի տեղե- կացվածությունտ ԲԱՄ-ի վերաբերյալ	շին. հրապարակ	- փաստաթղթերի ստուգումներ, - տուգայցեր շին տեղամասեր, - հանրային լուսմներ, - բողոքների գրանցամատյանի ստուգումներ	Բողոքներին արձագանքման մեխանիզմն իրականացվել է բոլոր պահանջներին համա- պատասխան	Պատվիրատու և	Հանրային լուսմները՝ շին աշխատանքները սկսելուց առաջ, ԲԱՄ- ը
2. Շրջակա միջա- վայրի պահ- պանություն	- փոշու և այլ օդի աղտո- տիչների արտանետումներ, - աղմուկի և թրթռումների մա- կարդակի բարձրացում - վառելանյութերի և քսայուղերի հնարավոր արտահոսք - կենսաբազմազանության պահպանություն	շին. հրապարակ,	- ակնադիտական ստուգումներ՝ շին. հրա- պարակ ստուգայցերի միջոցով, - բողոքների գրանցամատյանի գրառումների ստուգում, - փոշու, աղմուկի, թրթռումների մակարդակների գործիքային չափում և վերլուծություն, - ակնադիտական ստուգումներ՝ շին. հրապարակ ստուգայցերի միջոցով, - ֆլորայի և ֆաունայի արժեքավոր տեսակների կամ ծառատեսակների իդենտիֆիկացում, եթե կան այդպիսիք:	- գրանցամատյանում գրանցված բողոքների քանակն ու կարևորությունը, - փոշու, աղմուկի և թրթռումների մակարդակը գտնվում է ՀՀ գործող նորմերի սահմաններում, - Շինհրապարակի տարածքում ակնադիտական ստուգմամբ վառելանյութերի և քսայուղերի արտահոսքի հետքեր չեն հայտնաբերվել, - տեսակի անվանում, քանակ, նկարագիր, տեղադիրք:	Կապալառու	Կանոնավոր ժամանակացույցին համապատասխան
3. Շին աղբի և թափոնների տեղադրման վայրեր	- շին աղբի և թափոնների տեղադրման գտնվելու վայրը և կառավարումը:	Շին աղբի և թա- փոնների տեղա- դրման վայրի հա- րևանությամբ բնակչությանը պատճառված անհարմարությու- ններ:	- փաստաթղթերի ստուգում	- Շին աղբի և թափոնների տեղադրման վայրը համապատասխանում է պետ. մարմինների կողմից թույլատրված տարածքին, - գրանցամատյանում գրանցված բողոքների քանակն ու կարևորությունը	Կապալառու	Կանոնավոր ժամանակացույցին համապատասխան

4. Երթևեկության և մոտեցման ուղիների կառավարումը	- երթուղիների և մոտեցման ուղիների գտնվելու վայրերը; - հարևան բնակչությանը պատճառվող անհարմարությունները և անվտանգության հարցերը, ճանապարհներին և այլ կառույցներին պատճառվող վնասներ:	Ճանապարհների օգտագործում սարքավորումների և նյութերի տեղափոխության համար, շին. հրապարակի մոտեցման մուտքերը	- փաստաթղթերի ստուգում, - շինհրապարակ կատարած ստուգայցեր	- երթևեկության և մոտեցման ուղիների համապատասխանությունը, - գրանցամատյանում գրանցված բողոքների քանակն ու կարևորությունը	Կապալառու	Կանոնավոր ժամանակացույցին համապատասխան
5. Թափոնների և շին. նյութերի կառավարում	- Շինարարական թափոնների և նյութերի կառավարումը շինարարության ընթացքում	շին. հրապարակ	- փաստաթղթերի ստուգում, - շինհրապարակ, թափոնավայրեր կատարած ստուգայցեր	- շին աղբը, կենցաղային աղբը, ոչ պիտանի և ավելցուկային նյութերի քանակները կառավարվում են Պլանին համապատասխան և տեղադրվում են միայն թույլատրված վայրում, - թափոնների գրանցամատյանը մշակված է և պատշաճ վարվում է:	Կապալառու	Կանոնավոր ժամանակացույցին համապատասխան
6. Շինհրապարակի վերականգնում, բանվորական հագուստի, անվտանգության կանոնների, սանիտարահիգիենի կանոնների պահպանում, կանաչապատում և տարածքի բարեկարգում	- շինհրապարակը մաքրված է, նյութերը և թափոնները հեռացված են, - բոլոր մակերեսները, այդ թվում՝ ժամանակավոր օգտագործված տարածքները վերականգնված են, - շինհրապարակի տարածքը բարեկարգված է:	Տեղամասեր կատարած ստուգայցեր	- Աշխատողների սանիտարահիգիենիկ պայմանները համապատասխանում են ՀՀ առողջապահության նախարարի 2012 թ. սեպտեմբերի 19-ի N 15-Ն հրամանով հաստատված «Կազմակերպություններում աշխատողների սանիտարակենցաղային կանոնների և նորմերի պահանջներին: - Շինհրապարակի որակի, բանվորական հագուստի կուլտուրայի, անվտանգության կանոնների պահպանման ուղղված մոնիթորինգն իրականացված է: - Շինհրապարակի վերականգնման և բարեկարգման պլանն առկա է:	- Պահպանված են շինհրապարակի որակի, բանվորական հագուստի կուլտուրայի, անվտանգության կանոնները, - ամբողջ շին աղբը, նյութերի մնացորդները և սարքավորումները հեռացված են շինհրապարակից,	Կապալառու	Կանոնավոր ժամանակացույցին համապատասխան

			- Բոլոր մակերեսներն՝ այդ թվում՝ ժամանակավոր օգտագործված տարածքները վերականգնված են մինչև սկզբնական վիճակը:			
ՇԱՀԱԳՈՐԾՄԱՆ (ԹԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱՑՄԱՆ) ՓՈՒԼ						
7. Տարածքի բարեկարգում	Թփերի և այլ բուսականության նորմալ աճ	Բարեկարգման բոլոր տեղամասերը	Ստուգայցեր	Թփերի և խոտածածկույթի սանիտարական վիճակի ստուգումներ	Կապալառու	Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 7. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԼՍՈՒՄՆԵՐԻ ՆՅՈՒԹԵՐ ԵՎ ԱՎԱԳԱՆՈՒ ՈՐՈՇՈՒՄ

Մասնակիցների ցանկ

«ՀՀ Արմավիրի մարզի Վաղարշապատ համայնքի ք. Էջմիածին Մ. Մանուշյանի փ. 4/5 հասցեում գտնվող, չգործող նախկին մշակույթի տան վերակառուցում՝ մանկապարտեզի» նախատեսվող գործունեության նախագծի վերաբերյալ 2025թ-ի օգոստոսի 5-ին ժամը 11:00-ին ՀՀ Արմավիրի մարզի Վաղարշապատի համայնքապետարանի դահլիճում կազմակերպված հանրային ծանուցման և քննարկումների

(1-ին փուլի հանրային ծանուցում և քննարկումներ)

N	Անուն, ազգանուն	Կազմակերպություն/պաշտոն	Հեռախոսահամար	Ստորագրություն
1.	Վարդանյան Դավիթ	«Ֆանոն Ֆրո» LLC		
2.	Վահան Զախարյան	Վաղարշապատի համայնքի վարչապետի կառավարչություն		
3.	Վահանյան Դավիթ	Վաղարշապատի համայնքի վարչապետի կառավարչություն	077-82-8846	
4.	Ասլան Կարամյան	Վաղարշապատի համայնքի վարչապետի կառավարչություն	094-246776	
5.	Զարգարյան Անի			
6.	Ասիկյան Գրիգոր			
7.	Սարգսյան Կարեն			
8.	Մանուշյան Արմավիր		038578803	
9.	Սարգսյան Կարեն	Վաղարշապատի համայնքի վարչապետի կառավարչություն	044177441	
10.	Սարգսյան Կարեն	Վաղարշապատի համայնքի վարչապետի կառավարչություն	034174545	
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ Արմավիրի մարզի Վաղարշապատ համայնքի ք. Էջմիածնի վարչական շենքի նիստերի դահլիճում կայացավ ՀՀ Արմավիրի մարզի Վաղարշապատ համայնքի ք. Էջմիածնի Մ. Մանուշյան փ. 4/5 հասցեում գտնվող, չգործող նախկին մշակույթի տան վերակառուցում՝ մանկապարտեզի նախատեսվող գործունեության նախագծի շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվության վերաբերյալ 1-ին հանրային քննարկում

2025թ-ի օգոստոսի 5-ին, ժամը 11:00-ին ՀՀ Արմավիրի մարզի Վաղարշապատ համայնքի ք. Էջմիածնի վարչական ղեկավարի նստավայրում տեղի ունեցավ ՀՀ Արմավիրի մարզի Վաղարշապատ համայնքի ք. Էջմիածնի Մ. Մանուշյան փ. 4/5 հասցեում գտնվող, չգործող նախկին մշակույթի տան վերակառուցում՝ մանկապարտեզի նախատեսվող գործունեության նախագծի և նախնական գնահատման հայտի վերաբերյալ 1-ին հանրային քննարկումը՝ «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենքի պահանջների համաձայն: Հանրային քննարկումների հայտարարությունը հրապարակված է եղել «Առավոտ» օրաթերթի 2025 թ-ի հուլիսի 3-ի համարում:

Հանդիպմանը մասնակցում էին ՀՀ Արմավիրի մարզի Վաղարշապատ համայնքի և քաղաք Էջմիածնի, նախագծող կազմակերպության, նախագծի շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվության մշակման ընկերության («Էկոնոմ Էկո» ՍՊԸ) ներկայացուցիչները:

Մ. Ջաքարյանը ողջունեց ներկաներին և ներկայացրեց հանդիպման նպատակը: Այնուհետև խոսքը փոխանցեց Մ. Խաչատրյանին:

Մ. Խաչատրյանը ողջունեց մասնակիցներին և իրազեկեց ներկաներին, որ քննարկվող նախագիծը, «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենքի 12-րդ հոդվածի համաձայն, ենթակա է փորձաքննության, որի համար նախատեսվում է 2 հանրային քննարկում: Քննարկումների արդյունքում հնչած առաջարկությունները հաշվի կառնվեն հետագա գործողությունների համար: Այնուհետև Մ. Խաչատրյանը ներկայացրեց ծրագրին և նախագծին վերաբերող որոշ մանրամասներ, հնարավոր բնապահպանական միջոցառումները և ներկաներին հորդորեց տալ հարցեր և ներկայացնել առաջարկներ, այնուհետև խոսքը փոխանցեց նախագծող կազմակերպության ներկայացուցիչ՝ Ս. Նալբանդյանին:

Ս. Նալբանդյանը մանրամասն ներկայացրեց շենքի նախագծային յուրահատկությունները, տվեց հակիրճ պատմական ակնարկ և ծավալվեց ընդհանուր քննարկում:

Այնուհետև քաղաքացիների կողմից հարցեր հնչեցին, մանկապարտեզի մասնավոր և/կամ պետական լինելու մասին, որին ի պատասխան նախագծային թիմի ներկայացուցիչ Ս. Նալբանդյանը պատասխանեց, ասելով, որ պետական ծրագրով է կառուցվելու և

անհատույց տրվելու է համայնքին և շնչոտեց, որ մինչ այդ տվյալ տարածքում մանկապարտեզ չի գործել:

Մ. Զաքարյան հետաքրքրվեց, թե քանի սանի համար է նախատեսված մանկապարտեզը:

Հարցին պատասխանեց Ս. Նալբանդյանը, նշելով 150 սանի մասին :

Հավելյալ հարցերի բացակայության հիմքով հանրային քննարկումն ավարտվեց:

Որոշում.

Ամփոփելով հանրային քննարկումը՝ մասնակիցները հավանության արժանացրին նախագիծը: Որոշվեց այն ներկայացնել ՀՀ Արմավիրի մարզի Վաղարշապատ համայնքի ավագանու հաստատմանը:

Քննարկման վարող և պատասխանատու՝

Մ. Զաքարյան

Ձեռնարկող՝ Վաղարշապատի համայնքապետարան

Արձանագրությանը կցված է հանրային քննարկման մասնակիցների ցանկը՝ համապատասխան ստորագրություններով:

**ՀՀ ԱՐՄԱՎԻՐԻ ՄԱՐԶ
ՎԱՂԱՐՇԱՊԱՏ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՎԱԳԱՆԻ**

ՈՐՈՇՈՒՄ ԹԻՎ 90-Ա

«11» օգոստոսի 2025թ.

ք. Էջմիածին

**ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ՏՈՒՆԸ ՈՐՊԵՍ ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԵԶ ՎԵՐԱԿԱՌՈՒՑԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ
ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆ ՏԱԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Ղեկավարվելով «Տեղական ինքնակառավարման մասին» օրենքի 18-րդ հոդվածի 1-ին մասի 42-րդ կետով, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2014 թվականի նոյեմբերի 19-ի N 1325-Ն որոշմամբ և հիմք ընդունելով Գևորգ Սահակյանի լիազորված անձ՝ Սևակ Նալբանդյանի կողմից Վաղարշապատ համայնքի Էջմիածին քաղաքի Մ.Մանուշյան փողոցի թիվ 4/5 հասցեում գտնվող մշակույթի տունը որպես մանկապարտեզ վերակառուցելու նախագծային փաստաթղթերի վերաբերյալ հանրային քննարկման արձանագրությունը և համայնքի ղեկավարի առաջարկությունը՝

Համայնքի ավագանին

ՈՐՈՇՈՒՄ Է

1. Գևորգ Բաբկենի Սահակյանին անհատույց օգտագործման իրավունքով պատկանող /ՀՀ անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման վկայական թիվ 30052025-04-0036, տրված 30.05.2025թ./ Վաղարշապատ համայնքի Էջմիածին քաղաքի Մ.Մանուշյան փողոցի թիվ 4/5 հասցեում գտնվող մշակույթի տունը որպես մանկապարտեզ վերակառուցելու համար տալ նախնական համաձայնություն:

2. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում ընդունման պահից:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐԻ ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՏԱՐ

Ա. ՄԵԽԱԿՅԱՆ

**Իսկականի հետ ճիշտ է
ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐԻ Ժ/Պ**

Կ. ՍՄԲԱՏՅԱՆ

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 8. ՊԵՏԱԿԱՆ ՏՈՒՐՔԻ ՎՃԱՐՄԱՆ ԱՆԴՈՐՐԱԳԻՐ

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ
Վ. Ասրզգյան 26/1
Ֆեռախտս/010 511211
Փաքս/ (+37410) 511212
Էլ. փոստ/post@conversebank.am

Տարված է՝ 08/09/2025 12:57 (UTC+04:00)

Բյուջետային փոխանցում N 000327

Ամսաթիվ	08/09/2025	Նույնացուցիչ	762b0c19-9a0c-4c5d-968f-d9b6184ec160
Հաշիվ	19300671910100	Գումար	
Շահառուի հաշիվ	900005000196	AMD	300,000.00
Վճարողի անվանում	ԷԿՈՆՈՄ ԷԿՈ ՍՊԸ		
Վճարողի բանկ	ԿՈՆՎԵՐՍ ԲԱՆԿ ՓԲԸ		
ԴԻԴԴ	00147794		
Տարածաշրջանի/ՀՏ կոդ	11		
Շահառուի անվանում	ՀՀ Էկոնոմ. եվ. ֆինանս. նախարարություն		
Ինքնագրադ անձ	Ոչ		
Գումարը բառերով	Երեք հարյուր հազար դրամ		
Նախատվ	ՀՀ Արմավիրի մարզի Վաղարշապատ համ-ի Էջմիածին ք-ի Մ Մանուշյան փ 4/5 գտնվող չգործող նախկ մշ- թի տան հիմնա-մ նախ-ի շրջ միջ-ի վրա ազդ փորձ, Բ և		

Կատարված է

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 9. ՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ԱՂԲԻ ՏԵՂԱՓՈԽՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿԱՆՔ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԱՐՄԱՎԻՐԻ ՄԱՐԶ
ՎԱԴԱՐՇԱՊԱՏԻ
ՀԱՄԱՅՆՔԱՊԵՏԱՐԱՆ

ՀՀ, 1101, ք.Էջմիածին, Սթ. Մ. Մաշտոցի 0
Հեռ. +374 (231) 53663

Էլ. փոստ: info@ejmiatsin.am

РЕСПУБЛИКА АРМЕНИЯ
АРМАВИРСКИЙ МАРЗ
МУНИЦИПАЛИТЕТ ВАГАРШАПАТА
РА, 1101, г.Эчмиадзин, ул.Св. М. Маштоца0
Тел.: +374 (231) 53663
Эл.почта: info@ejmiatsin.am

REPUBLIC OF ARMENIA, ARMAVIR MARZ, MUNICIPALITY OF VAGHARSHAPAT
Address: 0 St. M. Mashtots Str., 1101, Ejmiatsin, RA, Tel. +374 (231) 53663, E-mail: info@ejmiatsin.am

N° 4659

13 հունիսի 2025թ.

«ՀԵՎ Ս ՔՈՄՓԸՆԻ» ՍՊԸ-Ի
ՏՆՕՐԵՆ ԼԽԱԶԱՏՐՅԱՆԻՆ

Հարգելի՛ պարոն Խաչատրյան,

Հայտնում ենք, որ Վաղարշապատ համայնքի Էջմիածին քաղաքի, Մ. Մանուշյան փողոցի թիվ 4/5 հասցեում գտնվող մշակույթի տունը մանկապարտեզի վերակառուցման աշխատանքների ընթացքում գոյացող ավելցուկային գրունտների և շինարարական աղբի նախատեսված լցակետը գտնվում է Էջմիածին քաղաքի աղբավայրում, որը շինարարական հրապարակի կենտրոնական մասից մոտավորապես 9կմ հեռավորության վրա է:

ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐԻ Ժ/Պ՝

Ե. ԽԱԶԱՏՐՅԱՆ

Կատ.՝ Գ. Գրիգորյան
Հեռ.՝ +374 (231) 53663/777